

યા આલલાહ.
અલહમદો લિલ્લાહ રઝિલ આલમીન.
દર ઈયામે કુરસત જમાનએ નાયાએ બેગહા
કિતાબ હાજ બ મુસમ્મા.

પ્રેમ સાગર

ભાગ ૧ લા

જખાંને ઉરદુ હરે ગુજરાતી.

ફાઝલએ આમકે લીઝ

જરામે

ધખારત સાથ શેર કબત ઝૈર ગજલ વગયરોસે
તમામ જમાનેકી સઝેર અખુબીકે સાથ હયે
તરનીફ કરકે છપવાયા

ખોજા પ્રેમજી લાઈ કાનજી તુરમેવાલા

સબ દાવા માઅફુજ કીયા હય.

કિંમત છે આને

સને ૧૮૮૯ સાં ૧૯૪૫

ધી આંગલો પુસ્તક આન્ડ બુક્સ પ્રીટીંગ પ્રેસમે,

ખિસમિલા હિરહમા નિરહીમ

— ૦:૩૪:૦ —

શેર.

હરે દીવારસે આતી સદા હયે;
હમારી જન કુદરત પે ફીદા હયે.

શેર.

અલમ હોજ ઇસ ઝમડેસે અયે યાર,
તુઝે મવલાકા હોવે જલદ દીદાર.

ઈબારત પુરૂ.

યા અદલાહ સય હયે તુ પરવરદીગાર સખકા
પએદા કરને વાલા ઔર સય હયે તુ વાહદુ લાશરીક કે
તેરા કોઇ થરીક નહીં હયે ઔર તેરા રસુલ સય હયે
આખીર જમાન મુહમ્મદ મુસ્તફા સદલ્લાહો અલએહે
વસદલમ.

રૂબાઈ.

અલીફ એક ભોરંગી સાહી, જહાં દેખું વહાં વાકી પડછાહી
ઘટઘટમેં રૂપ હયે ન્યારા, સખઘટમેં ખ્યાપક હયે સારા.

ઈબારત પુરૂ.

યા અદલાહ તુને કોઇ ચીજકો પએદા ન કીયાથા
ઉસદીન તેરા હખીખ મુહમ્મદ મુસ્તફા .સ. ઔર પન્જતને
પાકકો તેરે નુસ્સે પએદા કીયા, ઔર ઉસ નુરકા જહુર ઇસ

દુનીયામેં ખતાને કે વાસ્તે તુને હમ સખ અરવાહોંકો ઉસ
નુરકે અનદરસે પએદા કીયા.

મુખમ્મીસ.

જ દીન નુર નખીકા અથા, તાદીનન અથા ના લોહ ના કલમ.
ગેતી અકાસ પાતાલ નહીં, ઔર કુછ નથા દુન્યા મુતકલમ.
એક લાખ કર્ઠ હજાર પયમખરકો, ધીન રહેયો ના મુસલમ.
આખીર નુર જહુર હુવા સદલદલાહો અલએ વસલમ.

ઇબારત પુરૂ.

આખીર કાર અદલાહ જદલો શાને ઇનસખ અરવા
લોંકો પુછા (અલસ્તો બેરખએકુમ) સખ અરવાહોંકો કહા
(કાલુખલા) યાને તુ હમારા પએદા કરને વાલા રખ હએ.
દ્રીર સખ અરવાહોંકો આલમેખાલાસે ઇસ દુનીયાએ નાપા
અદારમેં ભેજ, ઔર કએસી કએસી નીયામતેં હમકો અ
તા કી હએ, કે ઉનકી તારીફ હમસે હો નહીં સકતી હએ,
ઔર ઇસ જખાનકો કહાં તાકત હએ, કે ઉસ પાક એ નીયા
જકા હમ શુકર અદા કરેં.

પર.

કયું કર અદાહો શુકર તેરા ઇસ જખાનસે,
વાકીફ હએ ઇન્સ જન હોરે વસફે શાનસે.

ઇબારત પુરૂ.

અએ આદમ તુઝકો પએદા નકરતા તો ઇન સખ
ચીજોંકો અદલાહ જદલોશાન કભી પએદા ન કરતા, તો
તું ઉસ માલીકકી ઈબાદત ઔર ખન્દગી કીએ ખીના નીયા

મતે ખાતા હ્યે, ઔર અઝેશ અશ્વરત કર રહા હ્યે, ઔર
ઉસ પાક બે નીયાજકો અપના પચ્છેદા કરને વાલા બનતા હોકર
ઉસકા હુકમ બજ લાતા નહીં યેહ નીહાયત અફસોસ હ્યે.

૩ બાઈ શરસી જબાનમેં.

અખર બાદો મહો ખુરશીદે ફલક દરકારન,
તાતોનાને બકશારીયો બગફલત મેખુરી.
હુમા અજ બહારતો સરગષતઝો ફરમા બરદાર,
શરતે ઈનસાફ નખાશદ કે તુ ફરમા નખરો.

ઈબાદત પુરૂ

ઉસ પાક બે નીયાજને તુઝકો પચ્છેદા કીયા હ્યે,
ખાસ ઉસકે ખુદાઈ કે કરખાને પહેછાનનેકે વાસ્તે ઔર ઊ
સકી ઈબાદત બંદગી કરનેકે વાસ્તે, ઉસપરભી તેરી ઈન્જાઝ
ઈતની બડહા દીધ હ્યે કે ચાંદ, સુરજ, હવા, પાની, ખાક,
આતશ, તેરે તાબેમેં દીઝે હ્યે, ઔર ગરમી, બરસાત, બ
ડા ખરોખર અપને અપને મવકસે તેરે વાસ્તે આ હાજર હો
તે હ્યે, તો ઊસકી ઈબાદત ઔર બંદગી કીઝે ખીના આ
તા હ્યે યે બડી તેરી જુલ હ્યે.

મુખઝમીસ.

હુખ્યે દુનીયા છોડદો અઝે મોમીનો.

રાહામે મવક્કકે અપને સરકોદો.

હોસકે જીતની, કરો તુમ બંદગી.

તા નહોવે હખરમેં પરમીંદગી.

બંદેરા ખાયદકે સાજ અસ્ત બંદગી.

જંદગી બે બંદગી પરમીંદગી.

ઈબ્રાહિમ શુરૂ.

ઇસ દુનીયાકે માલમતા કુટમ કપીલા ઔર પેષ
અકારીખયે નાજ કરતા હયે તો યે સભી ખીયાલ છોડે,
કયું કે યે ફાની હય ખાકી ઉસકી જાતપાક ખકા હય, તો
ઉસ પાક પરવરદીગારસે અપની પ્રીત હરરોજ ખડહાતા જ.

કબીલ પુરખી બાસામાં.

સજ્જન તુમ મત જનીયો કે, ખીછડત પ્રીત ગઇ,
જયેસી અંખર બેલસી દીન દીન હોંત નઇ.
અંખર બેલસી બેલ નહી. નીશીદીન ખાડે સહી,
નાખ કીયો વા ગ્રાડકો કે જખર ઇય રહી.

ઈબ્રાહિમ શુરૂ.

અયે ખાકસાર તુ ઇસી દુનીયાકે ગ્રાડકો નાખ કર,
ઔર હીરસોહવાકો છોડે ઔર તેરી પ્રીત ઉસ પરવરદીગાર
સે હરરોજ ખડહાતા જ.

શેર.

જખ દેખે જખ રામહી રામ ખાલી જબ્યા કીવને કામ.

ઈબ્રાહિમ શુરૂ.

અગર યે ખુસલમાન હય તો પરીઅતકો કાયમ કર,
ઉસમેસે તુઝકો તરીકત હકીકત આરીફત ખુલ જવેંગી. ધ
રીયતકો ઇસ તરાહસે કાઅેમ કરકે જયેસા ગમલી બહેંસ
કા દુધ નીકાલતા હય, તો ઉસ દુધકે સાથ બહેંસ કે પેટકે
અનદરદા પાની મીલા હુવા દુધકે સાથ આતા હયે, તો તુ
ઉસ દૂધકો ઇસ તરાહસે ગરમકર, ઔર ખુખ બેશદે કે દુધ

મેં મીલા હુવા પાનીકા જરરા પકબય તો ફીર ઉસકી હી
ઔર મસકા ઔર ધી વજન પુર નીકલ આવેગા.

ફાઈ.

ખરીયત તરીકત યે દોનો મીલાકર
જે રસતે હય સીધે તુ ઉસપર ચલાકર
હકીકત મારીફત હય જી ઉસમે ખામીલ
તુ કર કલમ હાજર તો હોં જાવે કામીલ.

ઈબ્રાહિમ શુક્ર.

ખરીયતકા ઇસ તગહસે પકકી કરકે દુબકા પાની સારા
પક જાય ઔર તરીકતકા અસા હાયમે પકડ કરકે જનાવે
પયખંર .સ. કી સુન્નતકે આંખેસિ ઉસી તરીકતકે અસામે
દેખેગા તો આરપાર ઉસ પાક બેનીયાજકી હકીકી ખુલ જ
વેંગી ફીર મારીફતકા કીયલેનુમા તુઝપાસ હય ઉસપર તેરી
નજર સીધી જ પડેગી, ફીર તુઝકો સાત તખક જમીન
ઔર આસમાનકા સારા હાલ ખુલ જાવેંગા.

ફાઈ.

તુહી હુર તુહી તુર તુહી ધરતી ધર અમર
તુહી ગાસ તુહી કુતબ તુહી પીર પયખંર
જલથલ આકાશ પાતાલ તુંહી
તેરો અંત ન પાવે કાઈ
ખલ ખલ જઈ તુજ નામ પાકપર
કે અલફ નામ અદલાહ તુહી.

ઈબ્રાહીમ શુરૂ.

પરીયતસે મુરાદ યે હય કે ચેક ગ્રાડકે જડ આર પેડ,
તરીકત કાલી ઔર પાત હય, ઔર હકીકત કુલ ફત,
મારીકત ખીજ ઔર મગજ હય. જખકે મારીકતકા ખીજ
ખાયે જતા હય તો ઉસીમેસે પરીયતકા ગ્રાડ પચેદા હોતા
હય તો અન્વલ આખીર મારીકત હય.

રૂબાઈ પજાંબી લાખામાં.

પરામુક્ષા વાલે નીગરાવે,
કોઈ કહે કાહાણી મુતાલીયાકર.
ઈસ માતા ફેલ સજણુદીયો હયદર
કોઈ હરફયેગાના મુતાલીયાકર.

ઈબ્રાહીમ શુરૂ

ઈસ દુનીયા ના પાયેદાર કે બિપર હમ સબી ખુલગયે હય
ઔર જોકે ઉસ પાક બેનીયાજસે ઇકરાર નામા કરકે આલમે
ખાલાસે નીકલે હય ઉસકી કુછબી યાદ નહીં જીસ તરાહસે
યેક સૌદાગર અપને નૌકરકો તીજરતકે લીયે કીસી મુલકકો
પુંજીએ જર દેકર રવાનાં કરેતો જીસ નૌકરકો લાજમ હયકે
જાએસા અપને ધનીકા હુકમહો ઉસ તરાહસે તીજરતકા કામ
ખાજયા કરે, ઔર ઉસકી દી હુઈ પુંજીકો અમાનત દારીસે
મહેનત વ મશકુતકે સાથ દીલ યંકીનકે ખડહાતા જાય તો ફીર
ઉસ નૌકરકી ઈજ્જત ઈતની ખડહતી હય કે કીઆ હુવા
ઇકરાર નામા પુરા હોતેહી પુદ સૌદાગર કી મેહેરખાની
ઔર શક્કતસે ઈજ્જતકે સાથ ઉસ નૌકરકો ખુલાઈ લેતા હય

રૂબાઈ

કબ મએને કહા લાયકે તેહેસીન હું મધં,
 યુનયા કહી કહેતા હએ કે રંગીન હું મધં !
 હોતી હએ સુખન આપસે હીલાવતે જહીર,
 શકર કહી કહેતી હએ કે શીરીન હું મધં !

ઈબારત શુરૂ.

ઔર કીતને એક મકરખાજ મુજ સરીખે નૌકર
 અપને ધનીસે ઈકરાર નામા લીખવાયકે પુંજીયેજર લેકર
 રવાના હોતે હએ, વોહ પુંજી અપને ધનીકે તસરકમેં ન
 લાયકે આપ ખુદ મુખતીયાર હોકરકે અએશ વ અશરત હવે-
 લીયાં ઔર ખાડીયાં ઘોડે ઔર ગાડીયાં નાય રાગ ઔર
 અએ અએ સુથરે પોશાક પહેન ઔર ઉમદા ઉમદા
 નીયામતેં ખાય કરકે અપને ધનીકી દો હુધ સારી પુંજી
 દો ખાગાડ દેતે હએ; આઈનદા ઉનકા યે હાલ હોતા હએ કે
 હાથોમેં બેડીયાં ઔર પાંઉમેં જંજીર ડાલે હુવે મુશકીં ટાલ
 ખાધે હુવે ધસીટતે કએદીયોંકે કપડે પહેનાકર લીએ જતે
 હએ, ઔર હજરો આલમ ઉનકે તમાશેક લીએ ખડે હોકર
 ટાલીયાં ખજકર શુ થા સા ચેક અવાજ કરતેં હએ તો અએ
 ભાઈ ઉસવક્ત સીવાએ અપના મુંહ છુપાનેકે દુસરી કાઈ
 મુરત ખનતી નહીં.

રૂબાઈ

મએ ગરચે નહીં લાયકે દરખાર તુમહારે,
 મશહુર તે હએ ખદચે સરકાર તુમહારે,

અચ્છે રહેજો પાસ ખુરે જવેં કહાંકો,
ચુલ હચે તો તુમ્હારે મગર ખાર તુમ્હારે.

ઈબારત શુરૂ

તેરે કીચે હુવે ઇકરાર નામેકો યાદ રખ, ઝોર ધનીકે
હુકમ પર કાયમ રહો ઝોર સુન્નત રસુલીલ્લા 'સ' સે દુર
મતહો ઝોર અપને ધનીકી દી હુઇ પુંજકો અમાનત
દારીસે ખતોર સોદાગરોંકે મહેનત વ મુશકકતકે સાથ ખડહા
તા જાએગા તો ઉસમેં તેરી ઈજ્જત ખડહ જાએગી નહીં
તો ઉન કચ્છેદીયોંસી તેરી હાલત હોગી ઝોર પીછેકો ખહોત
પછતાના પડેગા

શેર.

ચુનાહોંસે અપને ગીરાં ખાર હું,
ઈલાહી મચ્ચે ખંદા ચુનાહ ગાર હું.

પેર સીંધી.

બેરનથીન ખખર આમા અકન કન,
જુઅહાં બેસત ન વીનન નેકન મીઝનારન.
જડાજીન ચોંખીયા તેડા ખરા તીનન.

ઈબારત શુરૂ

અગર ચે આખીદ પરહેઝગાર ખુદા પરસત હચે તો
કીસીકે અચ્છેખકો મત દેખ ઝોર કીસકે ધીન મજહૂબકો આર
ગચ્છેર ધરમકો ખુરા મત જન,

ફૂબાઈ

અચ્છેખમે લોગોંકે હય હું વા સીગાફ,
અચ્છેખકો અપને રખા હય કર ગીલાફ.

ગર અપસકે અઝેખસે મખબુલહો,
મરચે તુ મરહુદ હય, મકબુલ હો.

ઇબારત શુદ્ધ.

અહલાહ જલ્લો પાનને કુરાનમે ફરમાયા હય (મિન કુ
સ્લેપધન મોહીત) કે મઝેં સખ પઝેઠે ઘેરા હુવા હું. અગર
તુઝકો ખયાલ હોકે વો કીસતરહા ! દેખલે બનવર ચલતે,
હંચે ઉસી વખત બિનીકે પાણિકે તરફ દેખના, બેકે કદમ
ઉઠાતે હઝેં સો હરકદમ અહલાહકે જીકરકે સાથ હય ઐર
બિનકે કદમ ઉઠાનેમે અહલાહ અહલાહ ચે સાખીત હોતા
હય, ઐર પરીદેખી ઉડતેં હંચ સો અહલાહુ અહલાહુ કે
જીકરકે સાથ ઉનકાબી પરકા મારના હય ઐર ઝાડપાનબી
ઉસીકે જીકરમે દીનરાત લા ઈલાહા ઇલલલલાહા લા ઇલાહા
ઇલલલલાહા બડે બેર ઐર પેરસે કહેકે દીનરાત ઝુમ રહે
હયેં ઐર ઇસી તરાહ અહલાહ જલ્લો પાન સખ પઝેમેં
મખબુદ હય ઐર સખકો ઘેરા હુવા હય.

પેર.

સકલ પદારથમેં મીલીયો હય સાંહી,
ભાગ ખીનાં નર પાવત નાહી.

કબીત.

જખ મઝેંથા તખ હર નથા હરહોતે મઝેંનાંઇ,
હો રાખ કયું કર ખસે ચેક નગરીકે માંઇ.

ઇબારત શુદ્ધ.

ઐર હમઠે ઉસીપાક બેનીયાબને સખ ચીબેસે

આલા ઝૌર ખેહેતર દાના ઝૌર ખીના આખીદ ઝૌર આ
મીલ આકીલ ઝૌર આલીલ અપરકુલ મખલુકાત ખના
યા હય તો હમ ઉસીકી ઇઆદત ન કરેં ઝૌર ગાફીલ હો
નહેં યે અજબ જઅસી ખાત હય.

શેર કહી ભાષામે:

તાતાનાય સબુદ જાંજાં ભાયેસ પાણુકે,

નકો કીયામ નકો કાંદો નકો બીદ.

વીઝાયે વબુદ તીયાં પોય તકખીરચો,

ઈબ્રાહીમ શુર.

ઉસીકી ખંદગી અયસી કરોઢે અપનેકું તમામ ઉસી ખં
દગીમેં ગુમ કરદે, ઝૌર ઉસી માલીકકા હુકમ ખજલાવે
ઝૌર સુન્નત રસુલીલાહ 'સ' સે મીલા હુવા રહેવે, દેખો
હમ ચાર ચીજે સે પએદા હુવે હયેં, વો કૌનસે? ખાક, આતષ
પાની, હવા, તો ઇન ચાર ચીજેને અપને ધનીકા હુકમ ફૌરન
ખજલાયે હય, વો કૌનસે? દેખકે આતષકો હુકમ હોતેહી
ઈબ્રાહીમ ખલીલુલા .અ. કો આગને ખયાએ લીયા ઝૌર પા
નીકો હુકમ હોતેહી તુહ .અ. કી કીશતી તુફાનસે ખયાએ
લીઈ ઝૌર હવાકો હુકમ હોતેહી સુલેમાન .અ. કા તખત
અપને સીરપર ઉઠાય લીયા ઝૌર ખાકકો હુકમ હોતેહી
આદમ .અ. કા પુતલા ખનાને આ હાજર હોગઇ. તો યેહી
ચાર ચીજેસે તુ ખના હય ઝૌર ઉસ ચીજેને તો અપને
માલીકકા હુકમ હોતેહી હુકમ ખજલાયે ઝૌર તુ અપના
માલીક પએદા કરને વાલેકો શુલ ગયા હય ઝૌર ઉસકે હુક

મકો યાદ કરતા નહીં ઐર જનાં પયંબર રસુલે ખુદ 'સ'
કી સુન્નતકો અદા કરતા નહીં યે ખાત તેરે કાહામસે દુર હોગી.

પેર શરસી.

ખીલાફે પયંબર કસે રાહ ગુજી,
કે હરગીજ ખમંજલ ન ખવાહદ રસીદ.

ઈબારત પુર.

તો હમ કુછ ઇલમકી કોષીષ કરેં કે ઉસીમેં હમારી
આંખ ખુલ જાય ઐર ખુદા ઐર રસુલ 'સ' કા હુકમ હમ
કો બહીર હોજાય યા કોઈ અચ્છી સોહોખત કરેં કે જસમેં
હમારા હીલ ખુલ જાય.

રૂબાઈ પંજાબી.

ઇલમ પડીયો તુ હકીકી,
ઉસમેં ચેક અલીફ તાહાફીકી.
ઐર સખ કુછ નગર ખ ઘેકી,
ખીલકત રવજા પાપા ખેંદી.

ઈબારત પુર.

ઈલમ વો ચાહીયે કે હરએક ખંદે ખુદા અપને મંજલે
મકસુદકું પોહોચ જાય યાને ફનીયા ઐર ધીન દોનોકો
ઉસસે સંવારે.

મુખમ્મીસ પંજાબી.

ઇલમ ખસ કરીયો અય યાર,
તોહે એક અલીફ દરકાર.
તએનું રાહાબર ખબર ન સાર,

ઇલમ બસ કરીયો અએ યાર. ૧
 તંબી પાપા મંડી બવે,
 દમડી પીછે બન ઝુમાવે.
 નાલ કસૈયાં તેરો બેપાર ;
 ઇલમ બસ કરીયો અએ યાર.

ઈબારત પુરૂ-

અએસા ઇલમ મત પડો કે મુલ્લા હોના પડે ઝૈર
 હાથ મેં છુરી લેકર મંડીમે બનકો જપ્પાહા કરનેકો બવે
 અગર ચે ચેક બડા પગડા બાંધકર તનમે બુખ્યા હાથમે અસા
 તસબી ઝૈર બગલમે કીતામે લીયે હુવે પએસેકે તાલીબ હો
 ધરધર માગત ફીરે તો બસમે ક્યા રેહાઈ હોગી.

મુખમ્મીસ પંજબી.

અલીફ અલ્લાહ બીલુ હાફીજ ખાલીયાં,
 તાલીબ ચાંદી જરદા હુ.
 લાખ હબરો કીતાબ પડીયા,
 બલમ નફસ ન મરદા હુ.
 બે ઇલમ બે કરે ફકીરી,
 કાફીર મરે દીવાના હુ.
 બલીયાં દે વીચ ફીરે મુલાબે,
 ગપ્પત કીતાબાં ચાહે હુ.
 ઇમાન સલામત હર કોઈ મામે,
 ઇષક સલામત કાહે હુ.

જીસ મંજલકો ઇષક પોહોંચાવે,
ઇમાન ખખરના કાહે હુ.

ઈબારત પુરૂ.

અગરચે મુદલા મૈલવી ન ખને ઐર આખીદ પરહેજ
ગાર ખને તો સર સીજદેમે ઐર દીલતો સારી દુનીયામે
ફોરાયા કરતે હંચ, ઐર ઉસી ઇઆદતમે કઇ તરાહક ખી
યાલ કરતે હંચ, તો ચેકહી લઉ લગાકે જીતની દેર ઉસકી
ઈઆદત કરતે હંચ ઉતનીદેર ઉસ પાકયેનીયાજકા પક્કા ખી
યાલ અપને દાલમે જમારખે.

મુખમ્મીસ સિંધી ભાષામાં.

કયા મકસુદ મસીદ વીઝગુદા,
જાંજાં નક્સ ન મારીં.
દીલમેલેદે ઘોંધા નાહીં,
વલ વલ વજુ સંભારીં.
સીર સીજદે વીચ સચ્ચેલ કરેં
સચ્ચેલાન નમાજ ગુજરીં.

ઈબારત પુરૂ.

અપને નક્સકો મારો ઐર આપકે સાદીક ખાલુ જતવ
તો વો નક્સ હમારે કાલીખમે હય ઐર ઉસ પરવરદીગા
રક્ષા નુરબી હમારે દીલમે હય.

મુખમ્મીસ.

ખે શુનુદે રાહારવાંદે જાહીદાં,
ખોલતા હું ખોલતેકી હાસ્તાં.

બોલતાહી સીર ઇલકલાહ હય,
 બોલતાહી સમએ વજહુલ્લા હય,
 બોલતેકો જનલે પહેછાન લે,
 બોલતાએ કુછ કહે સો માનલે,
 બોલતા જખ અસમસે જતા રહા,
 ફીર કીસીસે બોલ કયા નાતા રહા ?

ઈબારત પુરૂ.

ઉચ્છાપાક ખેનીયાજકે નુરકી જય ઔર નફસ પલી
 તકા ઠીકાના હમ લોગોંકે કાલીબોમેં હય, પર ઉસ નફસ
 પલીતકી અયાદતી હોનેકી ચે સુરત હય જઅેસાકે હરચે
 ક ખેડે ગાંવકે બાહરે કચરા ઔર મુરદાર ફેંકનેકી જગા
 હોતી હય; તો ઉસ જઅેમેં મરે હુવે કુત્તે ઘોડે બેલ ગધે
 ઔર સારે ગાંવકા કચરા લોગ ફેંકતે હંય, ઔર કોઈ વખત
 અઅેસાલી મૌકા ખનતા હયકે કોઈ માર્ઈ પારસા અપને
 જવાનીકે જઅેમેં આઅેકે બે મરદ કીઅે હુવે અઅેશ અ
 શરત કરને લગે. ઔર હામીલા હોજય તો ઉસ હરામકે
 અઅેકોલી ઉસ કચરેકે જઅેમેં ફેંકનાં પડતા હઅે; તો ચે
 સલી કચરા મુરદાર હરામ ઉસ જઅેમેં જમા હોતા હઅે તો
 ઉસ જઅેમેંસે એક ખદબોઈ નીકલતી હઅે કે ઇનસાન ઉસ
 ખદબોઈસે હજારોં કદમ દુર ભાગતા હઅે.

પેરે.

ગર હરામ હલાલકો જાને,
 અસલમ ઉસકો કમાલ કરમાને.

ઈબારત શુદ્ધ.

હીંદુએક અદના લાચાર મોહતાજ મરગયા હોવે ઔર ઉસેકે વારીસભી તમામ લાચાર મોહતાજ હોવે ઔર ઉન પારસોકા કોઈ જાએકે લાલચેકે ઔર કહેકે તુમહારે મુરદેકા મુસલમાનકે કબરસ્તાનમેં દફન કરો તો થેહ ખાત વો હીંદુ કીતનીભી લાલચ નલેકરકે કબ્લી કબુલ ન કરેંગે, ઈસ તરાહ કોઈ મુસલમાનકો લાલચેકેકર કહેકે તુમહારી મધ યતકો હીંદુકે મસાણુમેં દફન કરોગે તો ખુદા જાને ઈસમે કીતની ખુરાઈ ઉઠાને પડેભી; તો બાધયો મરે બાદભી લોગોંકા ઈતના ખીયાલ રહેતા હએ ઔર હમતો જાંદા હએ ઔર બડીબડી ઘાડી મુછેં રખસા કરેકે હમારે પેટકો હમને નતો મુસલમાનકી કબરસ્તાન ખનાયા ન હીંદુકી મસાણુ ખનાલી કે જસમેં એકહી ચીજસે નીસખત રહેવે વોહ મુરદાર કચરેકે સી જાએ ખનાએલી કે જસમેં હરામ હલાલ સખ (જએન તધયખ) શરાખ કખાખ કુત્તે ચુવે સભી હજમ ઔર ઉન પારસા માઈચીંકે છોટે છોટે હરામકે ખચેભી હજમ.

શેર શારસી.

કારે શએતાં મીકુનદ નામશ વલી.

ખરવલી ઈન શવદ લાનત ખરવલી.

ઈબારત શુદ્ધ.

ઈન સખ ચીજેકો જખ હમને હજમ કીયા તો હમારે પેટમેં ઉસી નફસ પ્રલીતકે બેરસે ખદ્યોઈ ખએદા હુઈ ઉસસે હમારે જસમમેં અદલાહ જલ્લોપાનકા તુરહય

ઉસપર નક્કસ પલીતકા પડદા આગયા ફીર ઊસ નક્કસ પલીતકી હમારે આંખ દીલ ઐર મગજમેં ખુબ અસર હોગઈ કે જસસે હમ જીતનેકે અચ્છે નેક કામ કરતે થે ઐર ઈઆદત બંદગી કરતે થે વો સખી જીલ મયે; ઐર ખુરે કામોકે તરફ રૂબુ હોને લગે સો યહાં તક હમારા દીલ સખ ત હો ગયા જાએસા કે-ઉસ ખીમર લઈનકે, ઐર ખુદી તક ખમરી બડહતે ચલ્લી ઐર ખેરાહમ હો કરકે લોગોંકે સાથ દગલ ફસલ લુટ લાટ કરેક જરકા જમા કરના ખુડકીસા ઐર બડે બડે ખેપાર મેતા મુસદી નૌકર ચાકર હવેલીયાં ગાડીયાં ખુબ દૌડાતે લગે.

કબીર કચ્છી ભાષામાં.

પીંઢજે મુલક છડે હીતે પ્યો તું માડા અડે,
ગાડી ઘોડા પાલખીમેં વઈ મોજ મારેં તો.
હકડો ત્રાં તપ્પારમેં માલ જીઝો,
ખીયો આણે આણે વીઝો.
થોડા નાણા પીંઢજને ખ્યા વ્યાજેં લોવેં તો,
કલકતા ચીન મુરીસથી માલ લાવીંધા.
પ્રેમરસ ચોએ ધીસા મરે સુધી તાણીંધા.

ઈઆરત ખુડ.

અએ ભાઈયો હમને અપને મરનેકા કુછબી ખી યાલ નહીં કીયા હમારી અખીર હવેલી કખરસ્તાનકા હમ ચેકદમસે જીલ ગયે ઐર ઉસી નક્કસ પલીતકે ફંનદેમેં ઇતના ફસેકે આઈન્દાકા કુછખી ખીયાલ ન રહા ફીર મેહે રખાની માલ્લીકકે હમ બડે માલદાર હો ગયે ઐર હુડીયેં

ભી ચાલુ હો ગઈ ઉસ વખતકી કયા ખાત કહેં સારી દુની
યા હમારી તારીફ કરને લગી યહાં તકકે મા ઐર આપતો
ફીદા હોને લગે કે બલે હમારે યહાં અયસા લડકા પચેદા હુવા.

કબત પુરખી ભાષામાં.

માતા કહે મેરો પુત સપુત,
ઐર બહેન કહે મોરા સુનદર ભૈયા.
તાત કહે સુત હય કુલ દીપક,
લોકમેં લાજ અધીક બધૈયા.
નારી કહે મોરા પ્રાણપતી હય,
વાસરફી મઝેં લેત બઢૈયા.
યે જુગમેં નર સોહી બડો હય,
કે જનકે ગાંઠ સફેદ રૂપૈયા.

ઈબ્રાહીમ પુરુ.

ઇત સખસે હમને અપની તારીફ સુન કરકે ઐર
જ્યાદા ખુશી તકજ્જરીમેં આય કરકે ઐર બડે બડે ખી
લાજકે બેપાર કરના ખુર કીયે, ઐર બડે બડે બંગલે
ખાહીયોં મેં જાય કરકે અઝેશ અશરત નાય રાગ શરાખ.
કવાબ આય કરકે ઉમદા ઉમદા મઝયોંસે મુલાકાત લેનાં
શુર કીયે ફીર તો દીન રાત ઈન્હીં ખાતોંમેં ગરકાબ ર
હેને લગે.

કબત પુરખી ભાષામાં.

કામહુસે કરમ જાત, ધર હુસે દામ જાત,
પ્રધત પ્રતીત જાત, રૂપ જાત અંગસે.

ઉત્તમ સભી કીયા જાત, સુરીજનકી પરમ જાત,
 સુંદરીકા હેલ જાત, અપની ચીત ભંગસે.
 સુર પુરકો વાસ જાત, ભગતીકા વીનાસ જાત,
 ત્રીવેકી આસ જાત, કામકે ઉભંગસે.
 કહે પ્રેમરસ, સૂણો હો સજાણ નર,
 રીજક ઔર રૂજગાર જાત, પરસ્ત્રીકે સંગસે,

ઈઆરત શુદ્ધ

જીસ વખત હમારી યે હાલત હુજી કે ધંધે રૂજ
 ગારસે કામકાજસે બેકામ હો ગયે તો કીર ઊસી વખત
 તૌકર આકર મેતા મુસદ્દી અવરત ખચેને હમકો ગાફીલ
 પાયકરકે લુટ કરના પુર કીયા જાયેસા જીસકે હાથ લગ
 વાયેસા વો હઝમ કરને લગે.

સિંધી જખાનકો પેર.

યે પુતર પીંઢજે, નક્સ લાય,
 કુરખ કરાખત કન.
 જો માહાકમ, દુખીયો દીલમેં,
 તો યે પુતર ધાર થીન.
 યે નવેજ પુતરકે ધીડું ન માઅન,
 ત્રી સખતી નક્સસે નસે અજીજન,

ઈઆરત શુદ્ધ

દેખો ભાઈયો જખકે હમને ઊસી નક્સ પલીતકા
 કહેના કીયા તો આખીરકાર ખુસાઈકા અંત આગયા
 ઔર હુડીયાં ખડે રહેને લગીં ઉસી વખત મુનીમ સાખને

કાનમે આહીસ્તાસે આય કહા કે શેઠ (હવે લાજ જશે
 ઉસી વખત હમારે ઉપર ચેક ઠાહોકાસા બડા બોઝા આય
 પડા ઐર ને સંખની ડંખની માધયાથે ઉન સખંકા છોડ
 છાંડ અપને પેડીપે આય ઐઠે ઐર અપના આમાલ ના
 માસારા હુંઢને લગે તો ઉસી ચોપડોંકે અનંદર કીતનીયેક
 અએસી રકમે આંધકે ઉન રકમેકા હાલ મેતાઓંકો પુછને
 સે પરમ આને લગી બડા અફસોસ કરકે ચુપ હો રહે.

કબીર પુરખી બાપામાં

પાપીસે ધન હોત હય ઐર પાપીસે ધન જત
 ખરસ ખારવેં તેસે જડાં મુકસે જત.

ઈબારત પુરૂ

કીરતો હમને મે ખીચાલ દીલમે ઠાના કે અખજો
 હોનીથીસો હુધ ખએર લેકીન આગે અહીંહ જલ્લોપાન
 હમારી ઈજજત રખે તો બસ અએસા ખીચાર કરકે તસખી
 હાથમે લીયે ઐર અપને મુરશહકા પલ્લો પકડ લીયા.

પંઆબી રૂઆઈ.

પુદી જકખર દોનો દેખે ખફકી પુંદી જાંદે,
 પાણી ઢલન માણીયા ટેંખે રહે દેં કુરલાદે.
 ગરહ ગુબારે ખીચ લેહેરા ઉંદી મુરખીને કડલીયાંદે,
 બસાહો મુરખીઅકખર મીલદે નહીતો કીધર ઉડ જાંદે.

ઈબારત પુરૂ.

ખાનએ પુદાકિ તરફ દોડતે ચલે ઐર વહાં જય
 કરકે અપને અલ્લાહ જલ્લોપાનસે બહોત આજી ઐર

મીનત જરી ઔર ખહોતસી ઉજરખુવાહી કરકે અપને
ગુનાહોંકી ખખ્ખીય કરવા લી કે ઇલાહી તુ મેરે ગુના
હં માફ કર તુ રહીમ ઔર તુહી કરીમ હય.

કબત પુરખી.

દુખમેં સખ કોઇ હરકો ભજે, ઔર સુખમેં ભજ ન કાય.
જો સુખમેં હરકો ભજે, તો દુખ કાહેકો હોય..

ઈબારત થુર.

સચ્ચ હય વો રહીમ અપને ખંદોં પર રહમકા કરને
વાલા ઔર અપને ખંદોંકા ખચાય લેનેવાલા દેખોતો.
હમારી થોડીસી આજજી મીનત દેખ કરકે રહમકા હરી
યાવ જોષમેં આયા ઔર ઈસ ગુનાહગારકી અરજ જના
બે ખારીમેં કબુલ હોગઇ ઔર અપને ગુનાહોસે
આજદ હો ગયા.

મુખમીસ.

જીસને તમાયે માલ દુનીયાકાં કીયા,
કાફીર ઉસીકો મોતવીને હય કહા.
હુખમે દુનીયા કાફીરાને મુતકકત,
રોજ પખ દર ચકચકો દર બક બકન
હુખમે દુનીયા ચેકહી ઔર ચેકહી.
લાનતુહીહે અલઅહે અજમઇન.

ઈબારત થુર.

અએયારો દેખોતો વો રહીમ કીતના હમપર મેહે
રખાન હય કે જરીસી હમારી ઉજરખુવાહી ઔર આજજી

દેખ કરે છે સારે યુનાહ તુઝકો માફ કરદીયા ઔર
હર રોજ હમારે વાસતે વો પાકબેનીયાજ અપને દરબારમે
હમકો યાદ કરે હમારે હીસ્સેકા રીજક ઔર નુર ફીરખતે
કે હાથ હમકો સેજ દેતા હય, સોનુર ઔર રીજક ફીરખતા
લેકર સુબોહ સાદીક હમકો દીયે બત્તા હય અગરચે હમ
ગાફીલ હોકર સોતે પડે હેવે તો જાકે નુર હમારે વાસતે
લાયાથા સો નુર ખડે હીરાસાં હો કરકે હરયાલીકે ઉપર ફેંક
દેતા હય કે જસસે સુફેદ હરયાલી પચ્ચેદા હોતી હય ઔર
રીજકકો હમારા દોસત પચ્ચેતાનં .લા. કે હવાલે કર દેતા હય
તો વો પચ્ચેતાનં .લા. હમપર ખડે મોહોખત ઔર પીયારસે
હમકો સારાદીન હમારી રીજક દીઆ દીખાકે ના સખર
ખનાય કરકે દોડાયા ફીરાતા હય, ઔર આઘન્દા પામકે વ
ખત હમારી રીજકમેસે અપના સારા દીનકા મેહેનતકા હીસ્સા
લેકરકે બાકીકા રીજક હમારે હવાલે કરદેતા હય તો હમ
અયસે ગાફીલ કયું હો બય ઔર સુબોહ સાદીક ઊસી
પાકબે નીયાજકી ઇબાદત જીકરમેં જગતે કયું ન રહે
અપના હીસ્સેકા નુર ઔર રીજક દરબારે પાહન પાહાકે
દસત મુબારકસે લે લેવે અગર ચે ફીરખતેસે લેલે, ચેક જરીસી
સુબોહ સાદીક જગનેકી કાહેલી કરકે ઉસ પચ્ચેતાન મરદુદકે
પીછે સારા દીન નાસખરે ઔર નાપુકરે હોકર ખતૌર
કુત્તેકે દોડના પડે.

સાધુ લેકીકા દોહીરા.

રામ નામકી લુટ હય, અમ લુટ સગેસો લુટ,
અંતકાલ પછવાયજા, ઔર પ્રાન જયગા છુટા.

રામ ગ્રંથે બેઠકે, સખકા મુજરાલે,
 જ્યેસી બકી સાકરી, વ્યેસા લંછાદે.
 બકો વાકી લગન હય, વાહી વાકે રામ,
 જ્ય રામજ્યેરમ રહો, તો ફીરકયા કીસુસે કામ.
 કામ કોય મોહો લોભ, અહંકાર કાયાકો શાલે,
 તો ફીરકયાનકા સુહાગાલલે.

ઈબારત થુફ.

તો ઉસી પાક બેનીયાબકી ઈબારતમેં પીછતી પહેર
 બગતે રહો કે યે સખ કારખાને ખુદાઈ હય જા! ચાલ્યાસો
 તે કીયા જા ચાહતા હયસો કરતા હય, જ્યૌર જા ચાહેગા
 સો કરેબા; યેજહુર સારા ઉસીકે નુરસે હય ઈસકો જ્યૌર
 ઉસકો ખ્યેદા કરનેવાલા વોહી વાહદ હુ લાખરીક હય કે
 જસને કહાહય કે મયેં (રખિયલ આલમીન) સખકા રખ પ
 એદા કરનેવાલા મયેંહું જ્યૌર સખકા મયેંને અપને ખુદાઈકે
 કારખાને બહીર કર દીયા હું જ્યૌર પયંબર રસુલેખુદા .સ.
 અખબર જમાનસે હમ ખાક સારોંકો ઇરપાદ કર દીયા હય
 કે હમ ખાક સારી કરેં ના કીસીકો ઈબ હેતેં ના કીસીકો
 દુખાવેં જ્યૌર ના કીસીપૂર જીલ્લ કરેં ના કીસીકી બન
 લેવેં કયું કે સે સારી દુનીયાં હમારે પસંબર રસુલે ખુદા .સ.
 કે નુરસે પએદા કુઈ હય.

મીસકા અરબી.

અના મિત નુરીલ્લાહે, વરસાયેડૂનનાંસે મિત નુરી.

૬૩

પેર.

જીનદુંઢા ઉને પાયા ગહેરે પાની પૈઠ.
મઝેં પાપન દુખન ડરી રહી કીનારે બૈઠ.

ઇખારત પુર.

તો હમ સખડા ચેંકહી નજરસેદેખા કરેં ઝૌર ઝ
પની ખુદી તકબ્બરી ધમડ ઝૌર દુનીયાકે નાજકો છોકદે
ફીરતો ભાઈ ખડી ખાગોં ખહારસી મજેં પાછ જવેગી.

શરસી જખાનકા પેર.

ચોખરા આગો ફરો મેન ખુરદ હીકમતે ચેસ્ત
પરમ દારદકે ફરો ખુરદને પરવરદયે ખેષ.

ઇખારત શુર.

દેખો ભાઈયો લકડેકી પચ્ચેદાશ પાનીકી હય જખકે
ખરસાત રાહામતકા ગીરતા હય ઉસ વખત જીતનેકે ખીજ
જમીનપર પડે રહેતે હંચ સોસભી ઉગ નીકલતેં હંચ ઝૌ
ર ઉસીમેસે છોટે છોટે પેહેડ હોકરકે આઘન્દા ખડે ઝાડ
હો જતેં હયં ઝૌર ઉન ઝાડોંકી પચ્ચેદાશ પાનીકી હો
કરકે ખુષકીસે નીસખત રખતે હયં તો આહીયે ઉન ઝાડોં
કો અપને ખુષકીકે ખુદીકો કટવા દેમે ઝૌર અપને દાલી
યોકો પાપ પાપ કરવાકે પત્તોંકો સુખાકે જલા દેવે ઝૌર
અપને નાકમે ખડા છેદ ખનવાકે ઉસીમે રસી ખાંધદે ઝૌર
વો રસીકો હાથી કે પાઉંમે ખંધવાકે આપકો ખીચવાતે
હુવે ખુષકીસે તરીતક પોંહોચા દેવે તો ફીર દરીયા પાનીકા
લેહેરેં મારતા ઈસીકે તરફ દેખકર તખસ્સુમ હોકરકે ચેહી

કહેતા હય જે મેરે ખુંદકી પએદામ હય ઝૌર આપકો ખુમ
કીસે કટવાકે હાથીકે પાંઉસે ધસીટાયકે યહાંતકે આ પોં
હોંઆયા હય ઈસીકો તીરાઇ લેના આહીયે.

કબીર પુરખી.

અસ અપના વાકો કર રખીયે
યા વો જો કહે સો કીયા કરીયે
અસ અપની વાકી મીલે મરજી
ફીર પ્રેમ રસકો પીયા કરીયે
મારીયે જદ દહી જદવાહી મેરે
ફીર લાખન અરસ જીયા કરીયે
અખ પ્રેમ રસમન ચેકયા સો દીયા વાકો
અખ ઝૌર નહી જો દીયા કરીયે.

ઈબારત પુરૂ.

તો હમલી પહેલે શરીયતકો કાયમ કરેં ઝૌર અપ
નેકા ઇસી દુનીયાકે ખુદીસે કટવાકેં ઝૌર અપને નાકમેં
ઉમતાકે હાથસે છેદ અનવાકે તરીકતકી નાથ ઉસીમેં પેહેન
લેવે કે ફીર હમકો હમારા હકીકી પીર હાથી બનકે હમારે
નાકકી રસી અપને પાંઉમેં ખાંધ કરકે ખતાર ઉસી લ
કંઉકે સે ધસીટતા હુવા ઝૌર જરબેં ખીલાતા હુવા હમારા
ચમડા ઝૌર ગોખ પાંક કરકે મારીકતકે દરીયાવમેં છોડ
દેવેગા તો ફીર હમેષા તીરો કરેગે.

શૈર--

જો ગુરૂ કોઈ ભેદ નપાવેં ધરતીસે અઘાસ લે ધાવેં

ઈબારત પુરૂ

હમકા પીર કરનાં જરૂર હય વો પીર હમ અયસા કરેં કે હમારે અસલીસે ચલા આતા હોવે, અવર હમારે બાપ દાદા ખેષ અકારીબ ઉસી પીરકા ઝુકતે હોવે અવર ઉ નહીસે ફૈજ ઉઠાયા હો તો હમ ઉસીપર ધીયાન ધરેં કે મનજ લેં મકસુદકુ જલદ પોહોંચ જાયં.

મુંખમ્મીસ પંજાબી ભાષામાં.

અલીફ અલાહા, તેરી અબેદી પુટી
મુરબીદ દીલપરે, લાઇ હુ
નફી અસ કાતદા પાની મીલીયાં
હર કંડે હરી આઈ હુ
અનદર પુટી મુષક મચાઈ
જામ કુલનપર આઇ હુ
હરદમ જીયો મુરબીદ અકબર
જીને યે પુટી લાઈ હુ

ઈબારત પુરૂ.

હમ અપને પીરકી બહોત સી ખીદમત કરેં અવર આહાલે બયતકા મજબુત પલ્લા પકડ કરકે ઈબાદત બંદગી કરેં કે જીસ્સે ખુદા અવર રસુલ હમસે રાજી હોજાય અવર હમારી આકીબત સુધર જાય અવર દુનીયાકે દીન બી સાથ ઇજ્જત આખરૂં કે કટ જાયં.

પેર.

બે હુબે આહલેખૈત ઈબાદત હરામ હય,
જહીદ તેરી નમાજકા મેરી સલામ હય.

નકલ હયકે.

અદના ચેક સેટ પુજીયે દુનીયાકે જરસે નીસ
ખત રખતા હય તો ઉસીમે આજી અવર નેક નામી
સખાવત અવર રાહામદીલી પચેદા હોતી હય તો ઉસ સેઠકા
અવર ઉસીકે જરકો બહોત જખાયષ હોતા હયે જએસાકે
હાતીમ જખ અપને તખત નીંપી હુવા તો ઉસીવખત બદોં
પુદાકે લીયે અપની જનમારી મેહેનત અવર સખાવત
આજીકે સાથ હરયેકકે સાથ કારે ખયૈર કરતા જતાથા
તો ઉસકા નામ ઈસી દુનીયાસે તાકીયામતતકકે જરી
દારદા હય.

ધેર.

એખલાસ જગમે રખતા, તસખીર હય તો ચેહય,
ખાકઅપને તંઈ સમઝનાં, અકસીર હયતો ચે હય.

ઇબારત નકલ સાથ.

અવર કોઈ પખસ પુજીયે દુનીયાકે જરસે નીસખત
રખતા હય તો ખતોર કીરાઉન અવર પદાદ કા સા મગ
રૂર અવર જીલમગાર હોજતા હય અવર બહોતસી જલસાજી
કરને લગતા હય તો સારી દુનીયા ઉસીકો ખુરાબલા કહેતી
હય તો હમ જરા ખયાલ કરેકે ઇનાયત ખુદાસે અવર વસી
લએ પીરકે તુમારા નસીખા ખુલ જય અવરમદદે પંજતનકે
પુજીયે આખીરત તુમારે હાથ લગ જય તો તુમ હાતીમકે
સા ઉસી પાક બેનીયાજકો ઝુકતે રહો અવર ઉસીકે બદોંકે
તરફ મેહેરબાની અવર પદ્કત કે સાથ હરયેકકે કારેખૈર

મે મદદ કરતે રહો ન ખુદ મુખ્તીયાર હોજવ'ઠે ઉસ પદાદ
અવર ફીરાઉતસા ગરક હોના પડે.

ધેર.

જીને હુંઢા ઉને પાયા,
જીને પાયા, ઉન છુપાયા.

તકખ્ખુર અજાજીલ, રા ખુવાર કરદ,
અજાજીને લાનત, ગીરફતાર કરદ.

ઈઆરત પુરૂ.

અએ ભાઈયા જાનોકે અજાજીલ 'લા' ને તકખ્ખરીકરકે
અદલાહ જલોપાનકા ચેક હુકમ તોડા તો ફૈરન લાનતકા
તોડ પૈહુના પડા તો હમ ઉસી પાકપરવર દીગારકા હુકમ
હરહાલમે યાદ રખે' તો બેહેતર હય અવર જનાખ પરખર
રસુલે ખુદા 'સ' કી સુનત અવર પરીયતકે રસતેસે ચલે'તો
ખૈયર હય નહીતો ખુદાજાને હમારા દુનીયામે કયા હાલ હોગા
અવર આકીખત કીસતરાહ સુધરેગી ઈસીકી હમકો આદા
પહેર ફીકર લગ રહી હય.

રૂઆઇ.

સાકી મુઝે ગરઅપને, દૌરેમે લીયા ચાહીયે,
કુછ અયસી પીલાદે મએ, કે પીતેહી પીયા ચાહીયે.
અએસા ચેક જમદે, સાકી મએ નોખ મુઝે,
દોનો આલમ નજર આનેલગે બાહોષ મુઝે.

ઈઆરત પુરૂ.

આધેં જો ઇસખાકસારને ઈઆરત શેર કખત વગઅરે

લીખ્યેં હુએં ઉસીમે કંઈ તરોહકી ભુલેં જરૂર હોગી ક્યુંકે
 યે ઉરદુ જખાન મેરી અસલી નહી હય, ઇલમ અકલ અવર
 ફાહામકા અવર ઇસ ખાકસારકા કૈંઈ કોસોકા ફાસીલા
 હય, અવર હમ લોગોંકી આમદ કછસતાનકે તરફસે હય,
 અવર ઈસ ખાકસારકી પૈઇદાષ અવર ખુદખાષ ચેક અદના
 ખેડેગાંવકી હય અવર ખંદાતો અસલીસે ખતાવાર હય કે
 હરજગે ઇસી ખાક સારકી ભુલ સુખુત કીઇ ગઇ હય
 પર મદદ માગતાહય અપને પરવરદીગારસે મેહરખાની
 પંજતનકે અવર વસીલએ પીરકે કે આગેકો કુછરાગકી ચીજ
 કહેની હય કે જીસમે મેરે માલીકકી હકીકી કા દર ખુલ
 જાય અવર ઉસી રમંજ સે મસતાના ખનકે મારે ઇશકમે
 શુમતા ચલા જાય.

કબીત.

પોથીસો થોથી ખહી, પંડીત ખને ન કાય
 અઢાઇ અંછર પ્રેમકે, પડેસો પંડીત હોય
 મન મારે તનખોય, આધા અનછર પ્રેમકા.

તાસે પંડીત હોય.

ઈબારત પુરૂ.

યે કીતાબ ખનાનેકા સખખ જે કુછકે હય સો ઇસી
 ખાકસારને કીતાબકે આખીરકો જહીર કરદીયા હય ઉસીમે
 ઈસી ખાકસારને અપની હાલ હકીકત જહીર કરદીયા હય
 અવર ઇસી નાકીસકા ઈસમ પરીફ પૈઇદાષ ખુદખાશ દુ
 ખ સુખકી ખાંતે જહીર કીયા હુ.

ન મંગતુ ઈષક સીવાયે અવર કુછ ગૈયર
રહે ઇમાન સલામત આકીખત ખૈયર.

(ગજલ ખામોષ રાગની પીલુ સુલતાની.)

- ૧ દીલમે કુછ આર મેરે હસરતો અરમાન નહીં
તેરી આહતકે સીવા.
આહા અફસોસ તરફ મેરે તેરો ધ્યાન નહીં
હયું તુ હય મુજસે ખફા.
- ૨ ચેક દીન વોથાફે હરદમ તેરે દમ સાજ થે હમ
તેરે હમ સાજ થે હમ.
અખતો વો નકષા હય સુરતકીલી પહેઝાન નહીં
આપના થા યા નથા.
- ૩ પાસ જખતક કે રહે હમ આપકે દીલવાદ રહે
ખુખ આજાદ રહે
અખ તો કુરસત હમે ગમસે કલુ ચેક આન નહીં
જખસે હય તુ હમસે જુદા
- ૪ પહેલે તુ અપને નજરમે મુઝે મનનજુર કીયા
ખુખ મસફર કીયા
ખજમસે અપને મુઝે કાહેકો ફીર દુર કીયા
મેરી તકસીર હય કયા
- ૫ ખાદે ખામોષ કમર જલદ હય ગર અજમે સફર
માજ દરીયાસે ન ડર
નાખુદા કીષતીકા કુછ તેરે નીજેહખાન નહીં
તેરા હાફીજ હય ખુદા

તમામ

(૫૬ રાગની ખમાય)

- ૧ ન આવે ગુણુકો નીરગુણુકી ખાતેં નઆવે
વો આપે આપ આનંદ કેવલારસ
વો આપ બણીયા હય અપની છછાતે : ન આવે
- ૨ ગનાન કથીકથી હારેરે ગનાની
ભગત ભજભજ હારેરે જ્ઞાની
ત્રીયાગ વધરાગ સખ કરકર થાકે
યે પ્રગટ ખેલનવ આવત ધયાતે : નઆવે
- ૩ ચેહી અચરજ ખુઝે કોઇ ગયાંની
કયા જાને કોઇ બેદ પુરાની
જૈઇસો વજરકો વીંધે વજરભાળી
અવર નટકી કોઈ ખાતે ખનાતે : નઆવે
- ૪ કયારે કહુ ખનતા નાહી કહીતે
અખથ કહાથી લીખી ન જાય પાતે
અયસો પ્રગટ હજુર હય હાથે
સોહી વીરાજે ચે સભી અખાતે : નઆવે

તમામ

(ગજલ મુજતરનો રાગની ભેરવી)

- ૧ ખંજરે અખરસે તેરે દીલજે ધાયલ હોગયા
મરતખા ઉમરે અખદકા મુજકો હાસીલ હોગયા
- ૨ વો અહદ આહામદ હયતુ આહામદ અહદ હય બે

ગુમાન

મીમકા પડદા ફકત જહીરમે હાઇલ હોગયા

- ૩ અંખીયાને દી ગવાહી મીલતે હકપર તેરે
સાફ મજહુબ કુદરકા આલમમે ખાતીલ હોગયા
- ૪ દેખ પાયા ખવાબમે જસને તેરે અકદામકા
ઉસકો પાયે અરપતક બનેકા હાસીલ હોગયા
- ૫ ફેંક ડાલુ ચીરકર પેહેલુમે ઇસે રહેને નહું
અય દીલે મુન્તર તડપને મે જો કાઇલ હોગયા

તમામ

(ગજલ બહારનો રાગની ઝીંઝીઠી)

- ૧ ગુલબરે મદીનેકી તુજકો કસમ
મોરી ઇતની અરબ પોહોંચા દે સખા
મઝેં પોહોંચું નખીજુકે જરે કદમ
યેહી આઠ પેહેર હય હમરી દુવા
- ૨ યહાં અપને ખીગાનેકો દેખ લીયા
કે ઇનમે હય આદત જૈવરે જફા
બાંહા પાહા ઉમમકી હય રહેનેકી બ
ઉસી દેસમે પાતાહુ ખુયે વફા
- ૩ યહી ધીયાન હય આઠ પેહેર હરદમ
વાંહી બયકે મર મઝેં ખુદાકી કસમ
નહી મરના મદીનેકા જીનેસે કમ
કે ફનામેલી વંહકે હય હુતફે બકા
- ૪ નહી હમકો જલાવેગી નારે સકર
હુમ ઉમર ગુનાંહોમે ગરચે બસર
માહાપરકા નહી કુછ ખવફે ખતર
મેરે હામી હય પાફીયે રૌવજ જબ

- ૫ અય ખહાર ચલો અખ અસલ વતન
લેવ દેખ ચુકે તુમ હીંયાકા ચલન
કરો દેસ મદીનેકી સચેરે ચમન
નહી અછી હય હીંતકી આખોહવા

તમામ

(ગજલ આહામદકી રાગની બેહાગ)

- ૧ નામી ને દલાતુંથા વો ફરજના મૈહી હું
કહેતે હયં જીસે કચેસ વો દીવાના મૈહી હું
- ૨ કાયા હય મૈહી પેખહું જીસે કરતે હય સીજદા
હીંદુ જીસે પુજ વો બુતખાના મૈહી હું
- ૩ મચે વો હું જલાદીલ જીસે કહેતે હયં અકેલા
મચે જીસમે સમાતી હય વોપચેનાના મૈહી હું
- ૪ સરદાર બનાયા ને વો ચઠ દારકે બિપર
બોલા વો અનલહકયા વો મસતાના મૈહી હું
- ૫ આહામદ બનાં અવરમીમકે પડેમે છુપાયા
દીલ હું મૈહી અવર દીલખરે જાનાના મૈહી હું

તમામ

(ગજલ તાલીબકી રાગભૂી જલાં)

- ૧ ધમે મેરાજ ને પાહે દુસરા આતે હયં
અંબીયા કહેતે હયં માહાબુબ ખુદા આતે હયં
- ૨ ગુલખને ખુલદમે દુરેં થે બહમ કહેતીથી
આજ હજરત પચે દીદરે ખુદા આતે હયં
- ૩ પાનમે જીનકે કે હય આઈ હય લવલાકંલમા
વોહી પાહે દુસરા રાહાનુમા આતે હયં

- ૪ જીસકે ઘર હોતા હથ મીલાદે રસુલે અરબી
 જીસકે ઘર ઓકદમે પાક સદા આતે હયં
- ૫ અંબીયા કહેતેથે આપસમે ચે ખુષ હો હોકર
 અપને ઊમ્મતકી વો ખખખાને ખતા ખાતે હો
- ૬ કહેદે આકર ચે કોઈ હોષમે હો ગય તાર્કી મ
 તેરી ઇસાયે જમા કરને દવા આતે હયં

તમામ.

(ગઝલ આહમદકા રંગની બેહામ)

- ૧ ખહોત મસજીદ હય ખુતખાને હજરોં
 ખહોત ખસતી હય વીરાંને હજરોં
- ૨ ખહોત મોબીદ હય મએખાને હજરોં
 ખહોત હુશીયાર મસતાને હજરોં
- ૩ વલે કીન ષમયે રૂયે મુસતફાપર
 જ્યાદા હદસે પરવાને હજરોં
- ૪ ગુલે રૂયે મુહમ્મદ મુસતુફાપર
 હુવે ખુલખુલ હયં દીવાને હજરોં
- ૫ પીયે જઈસા જીસે મતલુખ હો જમ
 ભરે રખતે હયં પએમાને હજરોં
- ૬ વજુદે પાકકી ખરકતસે હીયાંપર
 હુવે આખાદ વીરાંને હજરોં
- ૭ પીયા કરતે હય જમ્મે ઈષક આહમદ
 હુવે હુશીયાર દીવાને હજરોં

તમામ.

(ગજલ બહારનો રાગની ઝીઝોટી)

- ૧ શુલબનકી કસમ તુઝે બાદે સહર
ઈસ રખ નગરીકી રાહા હય કીધર
હય દેસ મદીનેમે, તેરા શુબર
મેરે પીયાકી ખખરીયાં લાદે મુઝે
- ૨ ગયે આહાકે નાલે તાબે ફલક
તેરી હીજરમે મુખહોસે પામ તલક
લગતી નહી મોરી પલકસે પલક
જરા અપની ઝલક દીખલાદે મુઝે
- ૩ ચેહી ફીકર હય મુજકા અખ હરષખ
ઇસ રખ નગરીમે જાવેંગે કખ
વો દીન દીખલાવે મુજકા યારખ
જરા મુલકે અરખ પોંહોચાદે મુઝે
- ૪ ચેહી ફીકર હય બાહારતો અખ હરદમ
અભી રૂઠા હય મુજસે હમારા સનમ
ચેહી અરજ કરેંગે હુજુરસે હમ
મેરે પીર હખીખ મીલાદે મુઝે

તમામ.

(ગજલ તુરાબકા રાગની ઝીઝોટી)

- ૧ આદમકુ મલક કહેતેથે કયા ખાક બનેગા
સમઝે ન કે સરતા કદમ ઇદરાક બનેગા
- ૨ થી ખાક સમઝ ઉનકી કીસીને ન ચે સમઝા
આદમ દમે હકસે નફસે પાક બનેગા

- ૩ હોવેગા ડોઘ દમમે યે મસબુદે મલાયક
હય ખાકનીષી હાકીમે અફલાક બનેગા
- ૪ અવલાદસે હોવેગા ઈસીકે વો પયખર
જો સલેઅલા સાહેમે લવલાક બનેગા
- ૫ રહેના તુરાખ અપની હકીકતકો સમજ કર
સુરતકે લીયે કાહંકો ગમનાક બનેગા

તમામ.

(ગજલ જૈવકની રાગની કાળી હરવખત)

- ૧ કમ હક પરસત ખાહીદો જન્નત પરસત હય
દુરેયે મરરહા હુએવા પાહાવત પરસત હય
- ૨ દીલસાદ દોના ચાહીયે માઅની પરસતહો
આઈના ખાક સાદ હય સુરત પરસત હય
- ૩ દુરેવેષ હય વોહીજો રીયાજતમે ચુસત હો
તારક નહી ફકીરલી રાહત પરસત હય
- ૪ દૌલતકી રખ નસાર સરે ગંજસે ઉમીદ
મુજી વો દેગા કયા તુએ દૌલત પરસત હય
- ૫ અએ જૈવક મએ પરસત હય યાહય સનમ પરસત
કુછ હય બલાસે લેકીન મોહોખત પરસત હય

તમામ

(ગજલ રંગીની રાગની મુગરાઈ કાનડો)

- ૧ ન છેડો હમે દીલ દુખાયે હુવે હય
જુદાઈ કે સદમે ઉઠાયે હુવે હય
- ૨ ગીલા ખખતકા ન કુછ પીકવા ફલકકા
દીલે ગમજંદાકે સતાએ હુવે હય

- ૩ હયા વસલ મેલી નજતી હય ઉનકી
 દુપદે સે મુંહકો છુપાયે હુવે હયં
- ૪ મુઝે કતલ કરઠેલી ચીતવન ન ખદલી
 અલીતક વો ટેવડી ચડાયે હુવે હયં
- ૫ ભલા જખહાકિ વખત તડપું મઝેં કયું કર
 વો જનુસે સીના દબાયે હુવે હયં
- ૬ ન તકલીફદે ઈસકદર કબર હમકો
 તેરે ઘરમે મહેમાન આયેહુવે હયં
- ૭ પડી હય જે મુષકીલ ન ઘખરાવો રંગીન
 અલી ખહેરે ઈમદાદ આયે હુવે હયં

તમામ

(ગજલ જૈવક રાગની કાફી)

- ૧ હુવે વો કખ કાહીલે કયામત
 જે તેરા કામત નદેખ લેંગે
 રહેંગે રૂયતસે બલકે મુનકર
 જે તેરી સુરત ન દેખ લેંગે
- ૨ હમે ગરજ કયાકે જાયગે હમ
 હરમકુ અય ખેખ ખુત કદેસે
 યંહી ખુતામે ખુદાકા અપને
 જહુર કુદરત ન દેખ લેંગે
- ૩ દીખાના આહવાલ ન ઉનકુ અપના
 યે ઉનકી ઉલફતકા ઇમતીહાં હયં
 કે હોંગી ઉલફત તો દેખ લેંગે
 નહોંગી ઉલફત ન દેખ લેંગે

- અગરચે મઝેં મર લી જાઉંગાતો,
કહેંગે જીતા હુએ દમ ચુરાયા ;
વો જખ તલક અપને આસતાને પે
- ૪ મેરી તુરખત ન દેખ લેંગેં
ચેલોગ ના વાકીફે મોહખખત,
ન હોંગે વાકીફ તપે દરસે;
જખ તલક મીસલે ખરગે રગરગમેં
- ૫ મેરી સુરખત ન દેખ લેંગેં
ખત બિનકો દેલી દીઆ જા કાસીદને,
જેક દેકર કીસીકા ધોકા ;
વો ખત ન પેહેછાન લેંગેં મેરા
- ૬ મેરી ઇઆરત ન દેખ લેંગેં

તમામ.

(ગજલ યુસફની રાગની જલ્લા.)

- દીલ મેરા ઇશકસે પુરનુર હુવા ખુખ હુવા,
૧ ખાના વીરાં મેરા માઅસુર હુવા ખુખ હુવા
મજહુરે હુસ્નકો બિશાક હર ચેક દેખેગા,
૨ ઇશકકો હુસ્ન જો મનજુર હુવા ખુખ હુવા
આતશે ઇશકને દીલકો કીઆ રૌશન મેરે,
૩ જંગ દીલકા મેરે કાકુર હુવા ખુખ હુવા
પરદએ હુસ્નમેં મીલતા હુએ હરચેક જો જો સનમ,
૪ બિસકે મીલનેકા ચે દસ્તુર હુવા ખુખ હુવા.
દરદે કુરકતસે નહીં થમતા હુએ આંસુ હરદમ,
૫ અશમેં ગીરીયાંમેં જોનાસુર હુવા ખુખ હુવા

કુદર ઇસલામ છુટા ઇશકમેં યુસફ તુઝકો,
૬ રાત દીનકા યે ખલીશ દુર હુવા ખુખ હુવા

તમામ.

(ગજલ સહલેઅલાનો-રાગની દેસ પીલું.)

- યે મસજીદ ઝૈર ખુતખાના ખુદાકા કારખાના હૈયે;
૧ હીદાયત ઝૈર દલાલત દેનો બહીરકા બહાના હૈયે.
વોહી કાબેમેં હાદી હૈયે, મુદીદલુ હૈયે કલીસામેં,
૨ હરેકબ ઊસકા જલવા હૈયે વો સુલતાને જમાનાહૈયે
કથા પડતેં હંચ ખુત ખાનેમેં ઝૈર મસજીદમેં ખુતખેંકો
૩ હકીકતમેં જો દેખા જીસ જયે ઊસકા ફસાના હૈયે
જરથ નાલાં હૈયે ઊસકે ઇશકમેં દહેરો કલીસામેં
૪ ખુતાંકે દીલમેંલી સૌદા ખુદાકા ગાએખાના હૈયે
ખગલમેં યાર હૈયે દહેરો હરમમેં હમ ભટકતેં હૈયે
૫ ખુદી અપનેકા પડદા હૈયે યેહી દીલમેં ઠીકાના હૈયે
નજનાં એક મુદત તક કે જના કીસકો કહેતે હંચ,
૬ યે જનાં ખુખ જખ સમઝા વોહીતો જાને જનાં હૈયે
નથા માલુમ કુછ હમકો કે હૈયે માશુક આશક કયા,
૭ જો સમઝા તખ યે જના યેકહી દેનોકા ખાના હૈયે
કંહી હૈયે રંગે ખુએ ગુલ કંહી સહલેઅલા ખુલ ખુલ,
૮ કંહી હૈયે કુમરીએ પુર ગુલ કંહી સરવે જમાના હૈયે

તમામ.

(ગજલ પ્રેમની-રાગની ઝીઝોટી.)

- હૈયેરાનહું મએં દીલકો લગાઉં કાંહાં કાંહાં,
૧ ઈસ નાતવાંકો લેકે મએં જાઉં કાંહાં કાંહાં

- ચલતા હૈયે ગાહ કાચ્યમેકો ગચ્ચે દહેરકી તરફ,
 ૨ ખીગડે જો હર જગે તો મનાઈ કાંહાં કાંહાં
 હરજઈ મેરે યારકો તુમ પુછતે હો કયા,
 ૩ જો લા મકાં હો ઉસકા બતાઈ કાંહાં કાંહા
 ચકબરકી જુલફ અપ મુઝે જનજીર હો ગઈ,
 ૪ સપ જાન તન ફસાહૈયે છુકાઈ કાંહાં કાંહાં
 હૈયે રાગની યે ઇશકકી પ્રેમકી બર જખાંન,
 ૫ ચકબરકા નામ લેકે મચ્ચે ગાઈ કાંહાં કાંહાં

તમામ.

(ગજલ ખુદદાદકા રાગની કાલીગજ.)

- વજુ કાંહાંકા નમાજકચ્ચેસી
 કઉદ કીસકા કયામ કયા હૈયે,
 સનમકી સુરત હો જીસકે દીલમેં
 ૧ ફીર જીસકા સીજદા સલામ કયા હૈયે
 ખુતાંકે જુલફાં કે હમ હૈયે બંદે,
 રહેંગે દેવલમેં ચલકે ચંદે;
 કરેંગે હમ કાફીરોંકે ધંધે
 ૨ હમારા કાચ્યમેમેં ક્રમ કયા હૈયે
 બસ આપ અપનેકો જુલ જાના,
 નમાજ અપની હૈયે પંજગાના;
 ન પુછ જહેક તુ બહીધના,
 ૩ હમારા માહે સીયામ કયા હૈયે

- વોહ અશમ મએશું હએ પરસરે ૭૬,
 હરામ મુતલક હએ જસ બહેદ;
 નહીં મએ વાકીફ ખુદા હએ શાહેદ,
 ૪ હરામ કયા હએ હલાલ કયા હએ
 નકર ખુદાદાદ ખુદ તુમાહી,
 ન બક તું યુંહી ખાતે હવાઇ;
 ખુતાંકી ચલ દેખ લે ખુદાઇ,
 ૫ ખુદીમે હાંસીલ કલામ કયા હએ

તમામ.

(હુમરી ખાદીમકી રાગની બએરવી.)

- નએનન વાલા મોરા મતવાલા—દોખાર.
 તુન નખી હએ અયન અલી હએ,
 ૧ સજ જગસે હએ નીરાલા.—નએનનવાલા
 બે ખાતીન હએ જાય બહીર હએ,
 ૨ લામ લીખાસ સંભાલા.—નએનન વાલા
 કાફ કીનાઅત રે સે રીયાજત,
 ૩ કીન ખાતન તુમ જુલે હો લાલા.—નએનનવાલા
 કહેત ખાદીમ અપને શકીસું,
 ૪ મીમ મુહમદ હએ ઉજાયાલા.—નએનનવાલા.

તમામ.

(ગજલ ખાહારકા રાગની બેહામ)

- કાફને સરખે અપને ખજના ઉઠા લીયા.
 ૧ હુમને જો ખરચ યારકે ધરકા ઉઠા લીયા

- ક્યા ખાતથી કીસીને જા યોસા તલખ કીઆ
 ૨ હોંટોને કતલેઆમપે ખીડા ઉઠા લીઆ
 આશક હએ જાર કુદરતે પરવર દીગાર હએ
 ૩ ગરદુસેલી જે યોઝ ન ઊઠા ઊઠાલીઆ
 અએસા નાતવાહુકે પોંચા ઉખડ ગયા,
 ૪ જખ હાથમેં ખીલાલકો તીનમ ઊઠાલીઆ
 કુછ શરફ હોતો ક્યુ ન ખખર આવેચારકી,
 ૫ કાસીદને ચએલીદી હમેં તોડા ઊઠાલીઆ
 અએ બહાર ઊસકે ઈશકમેં અલ્લાહ મૌત દે
 ૬ છસને કે મરકે અપના જનાજ ઊઠાલીઆ

તમામ.

(ગજલ સદ્દેઅલાની રાગની બેહાગ.)

- હમતો સનમકો દેખકે ક્યા કાઅએ જએજે
 ૧ કાઅએ અગર ગએલીતો ક્યા દેખ આએજે.
 ખોતા નહીં હએ જે કોઈ પાતા નહોં કશુ,
 ૨ હમ ખોકે અપને આપકો ફીર ઉસકો પાએજે
 દેખા કરેજે હમ તુએ હર લહેજ અએ સનમ,
 ૩ નકશા તેરે શખીહકા દીલપર જમાએજે.
 જએસા જલાયા તુને જલાવેજે હમ તુએ,
 ૪ અખ ઝૌર સમાઅરસે સનમ લખો લગાએજે.
 તાસીર ઇશકકી મેરી જાનેગા જખ સનમ,
 ૫ માશુક હમખને ઊસે આશક બનાએજે.
 તુફાન તુહકા નજર આજએગા તુએ,
 ૬ ફુરકવમેં હમતેરે અગર આંસુ બહાએજે.

- જીસકો નંજર હુએ ગએરંપર ઉસ યારકે સીવા,
૭ નજરોમેં કપ વો સલ્વેઅલા કે સમાએંગે.

તમામ.

(ગજલ ખામોશ. રાગની પીલુ મુલતાની)

- મુઝે મુશકીલ હુએ તુઝે પાસ ખુલાના જનાં,
૧ તું અગર આહેતો આસાનહુએ આના જનાં.
મીલ ન મોલ મુઝસે મગર તાપ મુલાકાત કભ
૨ દીલસે ઇસ ખં દેકો હરગીજ ન ભુલાના જનાં
ફીરા ખોહોતેરા ભટકતા મઝેં આખીરકા,
૩ તેરે કુચેકે તંઈ અપના ઠીકાના જના.
જો ફીરા તુજસે તો બે શુખહા ખુદાસે મઝેં ફીરા,
૪ તેરે ખાએસ હુએ મુઝે સારા જમાના જના.
એક મુલાકાત હુએ રૂહાંની મગર જીસમાની,
૫ કીસી સુરતસે વોહ સુરતકો દીખાના જના.
માહાફીલે યારમેં ખામોશી હુએ લાજમ તુઝકો,
૬ મીસલે પરવાના પરો ખાલ જલાના જના.

તમામ.

(ગજલ, પ્રેમ રસ. રાગની. કાલીગઝા.)

- અંધાપે અંદર જનમ શુમાયા,
ઘટચે દીવા નજર ન આયા;
કુરાનમેં સાહેબ નહીં મુન્નાયા
૧ જો યહાંલી અંધા સો વહાંલી અંધીયા
જીને પીઆ યહાં સહી કીઆ હુએ,

- ઉસીકો વાચ્છા વહાં દીઆ હચ્ચે ;
 યહાં તહીં વહાં કાંહાં પીઆ હચ્ચે,
 ૨ અજનીં સખીયાં દીવાની હુધયાં
 ખુદી તજખીન ખુદ ન દીખાવે,
 અપસકો જુલે તખ ઉસકો પાવે ;
 પ્રેમ ગલીકા ન અંત આવે,
 ૩ કે હચ્ચે સખત મુશકીલ ખીરેહકી ગરીયાં
 હવસે ખમસાકો દેકે તાલા,
 દીલોંકી ખીલવત ફીરાવે માલા ;
 તો નુરે વાહાદતકા હોવે ઉજલા,
 ૪ છુપા રતન સો પાવે સખીયાં.
 રચ્ચેન અંધેરી અંદર છુપા હચ્ચે,
 જસમ કે પડદેમેં નીત ઘટા હચ્ચે ;
 હીજખ અંદર રતન પડા હચ્ચે,
 ૫ નચ્ચેન કે પડદેમેં જ્યુ પુતલીયાં
 ખીના મોહખત મોહીખ ન પાવે,
 બગચેર કાંટે ગુલ કાંહ દીખાવે ;
 દુખ ખીના સુખ કોન પાવે,
 ૬ પ્રેમ ખીરેહ કી જગરમેં જલીયાં

તમામ.

(મજલ સરવરની રામની જલ્લો.)

- સખકો હચ્ચે ઈસ દારે ફાનીસે બકા દો ચાર દીન,
 ૧ બાદશાહ દો ચાર દીન હચ્ચે ચૌર ગદા દો ચાર દીન.

- છુટ જવેગે દમે અસીર અસીરાને જહાં
 ૨ રહેઠે ઇસ દામેં બલામેં મુખતીલાં દો ચાર દીન.
 બાદશાહને જમાને વાલીયાંને મુમલેકત,
 ૩ જવેગે રામ નૌખતેં અપની બજ દો ચાર દીન
 દોસ્ત ઇસ દુનીઆકે દો ચાર દીનકે દોસ્ત હુએ.
 ૪ ચૌર ફકત યે આશના હુએ આશના દો ચાર દીન.
 સખજ હુએ દો ચાર દીનકે વારતે યે સખજ બાગ,
 ૫ ગુલશને આલમકો હુએ નશવોનુમા દો ચાર દીન.
 વકત હુએ મેહેનતકા કર મેહેનત ખુદાકે વાસ્તે,
 ૬ કામ કરલે અબ હુએ મૌકા કામકા દો ચાર દીન.
 મત કરો કુછ કામ અએ સરવર બગચેર અજ પદગી,
 ૭ જીન્દગી બાકી અગર રખએ ખુદા દો ચાર દીન.

તમામ.

(ગજલ અલીમનો રાગની બેહાગ.)

- ચાહું તો સચેરે આલમે બાલા અગર કરું,
 ૧ મારે તલક પલકમેં ફલકસે ગુજર કરું.
 દમકા તુરંગ ચડાકે ઈરાદેકી બાગલે,
 ૨ માહકુજહો ખુલંદ મકાં પર નજર કરું.
 જખ આઈં આજજીકે મહેલમેં મએ ખાક સાર,
 ૩ પીતમકે ગરદ રાહાકો કોલુલ ખસર કરું.—
 મીલનેકો આવે જખ શયે તારીકમેં અગર
 ૪ દીદારસે પીઆકે રએનોકા સહર કરું.
 બહીર હુએ ઇસ જહાંમેં અગર લએલતુલં કદર,
 ૫ ઇસ મતલએલ ફજરસતી હર શખ કદર કરું.

શીશજહાતકો મોહીત કીઆ હએ જમાલે યાર,
૬ દીસતા હએ અએ અલીમ નજરકો જુદર ઠરં.

તમામ.

(ગજલ મનસુરની. રાગની. ૪૬૧.)

- તુએ હએ ઇશક મીલનેકા તુ હરદમ લવ લગાતા જા
૧ જલાકે ખાનુમાઈકો લસમ તનપે ચડાતા જા
ખના કર ઈશકકી ઝાડુ સફા કર દીલકે હુજરકો.
૨ દુધકે ધુલકો લેફર મુસ્સલેપે લડાતાજા
મુસ્સલા ફાડ તસખી તોડ કીતાખાં ડાલ પાનીમેં,
૩ પકડ દસ્ત મએ પરસ્તોંકા ગુલામ ઉનકા કહેલાતાજા
ન મરજુખા ન રખ રોજા ન જા મસજીદમે સીજદાકર
૪ વજુકા તોડદે ફુજા શરાપે ઈશક પીતાજા
ન પગડા ખાંધ શેખોકા ન ખીરકા પહેનશેખીકા,
૫ મશાએક હોકે રહેના કયા મશેખી દુર કરતાજા
હમેશાંખા હમેશાં પી ન ગફલતમે રહોએકદમ
૬ નહીંતો ગલીયાંમે ફીરકે ગદાઈ કરકે ખાતા જા
શરાપે બેખુદીકો પી પીઆલે બેહદીકે ધર
૭ નીશેમેં સઝેર કર અપની ચેહીતુ રમજ પાતાજા
કહે મનસુર સુન કાજી ન ફતવાદે કીસીકો તુ
૮ અનલહક રહેો સુખુતીસું ચેહી કલમા બોલાતાજા

તમામ.

(ગજલ આશકની રાગની-કાફી-જુલા.)

- કલ મત કરના મુઝેં તેગો તખરસે દેખના,
૧ ખસ કીફાયત હએ તેરી તીરછી નજરસે દેખના

- દેખીએ કંમળખત કાસીદ અખ તલક આતા નહીં,
 ૨ દોસ્તો કોઈખી આતા હવે ઈધરસે દેખના.
 સુનચુકે નાલે હમારે તખ વૌયું કહેને લગે,
 ૩ ચે સદા રોનેકી આતી હવે કીધરસે દેખના.
 મરગયા આશક તુમારા લ્યોહુવા કીસ્સા તમામ,
 ૪ કોઈ દમમેં જવેગા લાશા ઈધરસે દેખના.
 સરચુકાને દેતો આશકકો અલી જલ્દી હવેક્યા,
 ૫ તેગ ક્યું ખેંચી હવે તુને અખ કમરસે દેખનાં.

તમામ.

(ગજલ. આતશની. રાગનીદેસ ખેહાગ.)

- સર શમાઅસા કટાઈએ પર દમ ન મારીએ,
 ૧ મનજીલ હજર સખત હવે હીંમત ન હારીએ
 મકસુમકાને હવે વોહી પોંહોચેગા આપસે,
 ૨ ફવેલાઈએ ન હાથ ન દામન પસારીએ
 તાલીખકો અપનેરખતી હવે દુનીઆં જલ્લીલો ખ્વાર
 ૩ જરકી તમાસે છાનતે હવે ખાક ન્યારીએ
 તનહાઈ હવે ગરીબી હવે સહેરાએ ખાર હવે,
 ૪ કોન આશના હવે હાલ કીસીકો પુકારીએ.
 તુમ ફાતેહાલી પડ ચુકે હમ દફન લી હુવે
 ૫ ખસ ખાકમેં મીલા ચુકે ચલીએ સીધારી એ
 નાજુક દીલોંકો શરત હવે આતશ ખીયાલે યાર,
 ૬ શીશા ખુદાને દે તો પરીકા બિતારીએ

તમામ.

(મળલ. વતન. રાગની. બેહાગ.)

- ખંદા બને કલી કલી શાને ખુદા હુવે,
 ૧ સમઝે ન અખ તલક કે હમ કયાથે કયા હુવે
 આદમ બને કહીં તો કહીં બનગએ કુજલ,
 ૨ એક દીલમેં દરદ હો રહે એકજાં દવા હુવે.
 રસમો નીઆજે નાજ હમારે હી દમસે હએ,
 ૩ મતલબ રવાં કહીં કહીં દસ્તે દુઆ હુવે
 માયલ ન કુદર પર હએ ન કાયલ હએ દીનકે
 ૪ દોનોસે લી મજહીબે આશક સીવા હુવે
 થે ગએબમેં જો હકતો હએ આદમ સુબુદમેં,
 ૫ થે ઈબતીદા કહીં તો કહીં ઇનતેહાં હુવે
 દીખલાએ અરશે ગા વે જમીંકે જો તાહાતમે
 ૬ હમ ફોકીયતસે ઉસકે વતન ખાકપા હુવે

તમામ.

(મળલ અલીમની. રાગની પીલુ.)

- યારકે દરશન કે ખાતર જન ઔર તન ભૂલજા,
 ૧ સુખ સુનવર દેખ ઉસકા રંગે ગુલશન ભૂલજા.
 ચહહકે તાજી ઇશકકા નીત મન અરફકા ધ્યાન કર,
 ૨ કદ અરફકો પેાહોંચ એ દીલ માહલ મસકન ભૂલજા
 તરકદે ઈસ્લામકો ઔર કુદર સારા દૂર કર,
 ૩ છોડકે હીરસોહવા ફરજન્દ ઔર જન ભૂલજા.
 આરસીમેં દીલકે હરદમ દેખ સુખડા રહકા,
 ૪ જમકો જમશીદકે ઔર ફીકરે દરપન ભૂલજા

દમખદમ દીલકે નજરસે પીકે દરશનકા શરાબ,
૫ ઐ અલી મુલ્લાહ જાંહાં કે મકર ઔર ફન બૂલબ

તમામ.

(ગજલ, સરવરની રાગની કાફી.)

- ટોડે ચક્રકર ખાતાહૈ ગરદું વ ગરદાં આજ કલ,
૧ ઉલટે ચાલે ચલતાહૈ યે દૌરે દૌરાં આજ કલ.
આજ કલ નકશા નયા બદલાહૈ ઈસ ગુલઝરને,
૨ હૈ નીરાસા ઢંગ પે રંગે ગુલીસ્તાં આજ કલ
કોઈ મુફ્તીસ હુએ કોઈ મોહતાજ કોઈ તંગ દરત.
૩ ક્યા શરીફાને જહાં ફીરતેં હંય હુએરાં આજ કલ.
આજ કલ હુએ મસનદો દૌલતપે હુએવાં જનશીન,
૪ વહેશી બનકર ફીરતે હુય આવારા ઈનસાં આજ કલ
આજ કલ મોતી લટકતે હંય ગધાંકે કાનમે,
૫ હુએ ખીચારે આદમી સર દર ગીરેખાં આજ કલ.
રાહજનાને રાહે મૌલા રાહનુમા કહેલાતેં હંય,
૬ ચોર હુએ મંજ સલામતપે નીગેહખાં આજ કલ.
ખંદગી કર ખંદગી કર ખંદગી કર ખંદગી,
૭ વકત હુએ યે વકતે કુરસદકા મેરીજાં આજ કલ.
સરવરે નાખ્તાનદાં કમગો ખુદાકા શુકર હુએ,
૮ મુશ્તહર અહેલે સખુનમે હૈ સખુનદાં આજ કલ.

તમામ.

(ગજલ, જામીનની રાગની કાલીગઝલ.)

હરકા લેદ નહીં પાચારે જામીન,
હરકા લેદ નહીં પાચા રે;

- આપી પરઘટ હો હર જાએ,
 ૧ આપમેં આપ છુપાચારે.
 આપ કહે વોહ નાહનુ અકરખ,
 આપ કહે ફી અનકુસે કુમ;
 આપ કહે વોહ તખ્ત કબાહી
 ૨ વા બુધ કયું ફરમાયા રે
 જખતક થા વો પડદે અંદર,
 સગરા લેદ રહા થા છુપા;
 પરઘટ રોકર બ્યાકુલ સૈયાં,
 અંત બકા પડાયા રે.— ૬
 ૩ ઈત ઐર ઉત મચ્યં તું પીયારે
 વાહામ ખીયાલ બડાહાચારે;
 જહીર ખાતીન આપ નીરંજન
 ૪ અપના આપ દીખાચારે—
 અપના આપ ગુમાન કર પ્યારે
 બોલ અનલહક મત શરમા;
 ગુરૂકે મચ્યં બલહાર જાગિં
 ૫ પીયાકા લેદ બતાયા રે—
 હસન, હસએન, ઐર ફાતેમા હએદર
 એક પરીકી શીકલ બતા;
 આહદને લેકર મીમકા પડદા
 ૬ આહમદ નામ રખાચારે
 સુલીપર મનસુર ચડહાયા,

- સર કદવાયા સરમદકા;
 ઈશકને દેખો અદલાહ લોગો,
 ૭ ક્યા ક્યા નાય નયાયા રે
 આપહી જામીન આપહી મજહર
 આપહી સાખીર આપહી ખુદા
 ખદોરંગી જામ રંગમેં આયા
 ૮ ક્યા ક્યા રંગ દીખાયા રે

તમામ.

(ગજલ રાહતની રાગની બેલાગ.)

- શાહીકો તરક કરકે ગદા હોતો જાનીએ,
 ૧ દુનીઆમેં રહેકે જરસે જુદા હોતો જાનીએ
 માથુકે જહેરીપર ફીદા હોતેં હંચ સખ લોક
 ૨ આશકે ખાતીનપર ફીદા હોતો જાનીએ
 ખુત જીન ઇન્સ ઝુકતેં હંચ સીજદેમેં યારકે
 ૩ મીસલે હસીન કોઈ ઝુકા હોતો જાનીએ
 રાહત સભી મીલે હંચ ખુદાસે નહીં મીલા,
 ૪ આહમદકી તરેહ કોઈ મીલા હોતો જાનીએ

તમામ.

(ગજલ આખુંદસામ રાગની પીલુ મુલતાની.)

- હકને તસવીર જો તેરી ન ખનાઇ હોતી,
 ૧ નતો હોતી યે ખુદી ઔર ન ખુદાઈ હોતી
 કામ સમગ્રતા કોઈ માઅનીએ તવહીદ લલા
 ૨ શુકરે આલીકો લલા ગર ન રસાઇ હોતી

- સચ્ચેરી હોતી ન કભી સાકીએ ગુલશામ મુઝે
 ૩ મએ વાહદતકી બે તુને ન પીલાઇ હોતી
 કુશર ઈસલામકે ઘોડમેં ફસે રહેતે હમ,
 ૪ ગર હકીકતમેં વો સુરત ન દીખાઈ હોતી
 ગચ્ચેર હમ કોન ચહોં ચૌર બે હોતા આખું
 ૫ આંખહી મુરશદે હકને ન ખતાઈ હોતી

તમામ.

(ગજલ મૈયા રાગની પીલુ મુલતાલ)

- ૩એ ગુલરાંગ ન આશકસે છુપાવો દેખો
 ૧ હુસન ચૌર ઇશકકે અન્દાજ દીખાવો દેખો
 ઉફ રહે એ મેહેરકે સુનકે મેરી મરનેકી ખખર
 ૨ મુંહસે ઇતનાલી ન નીકલા કોઇ જવો દેખો
 ચાહીએ કુછલીતો ખીમારકી ખીદમત કરના,
 ૩ ચશમે ખીમાર ન હર એકસે છુપાવો દેખો
 ખાતેં તસ્વીરસે કરતાહું તુમહારી હર શખ
 ૪ દીલમેં કુછ ચૌર ગુમાં હોવેતો આવો દેખો
 કયું ખતાતે હો હમકો હએ કુલાનેસે ઇનકાર
 ૫ હમસે એ ફાએદા ખાતેં ન ખનાવો દેખો
 અલી અંજમકા દુક સોંચોતો અપને મૈલા
 ૬ હોશમેં આવો ન ઇસ કુચેમેં જવો દેખો

તમામ.

(ગજલ, જમીન રાગની દેસ પીલુ.

તેરે ઇશકમેં ખુતે એ વફા,
 મેરી કયા યે એ કદરી રહી;

- ૧ વલે તુને પુછા ન હાલ કુછ,
 તુઝે અએસી બે ખબરી રહી.
 હુવા ખુશક અપના રીયાજ તન,
 ન રહા વો ગુલ ન રહા અમન;
 મગર એક નરમીશે અશમ નમ,
 ૨ તેરે દેખનેકો હરી રહી.
 મુઝે સાકીયાં વો નીશા પીલા,
 ખુલે જલ્દ જલ્દ સસે ફના બકા;
 તુ ખીયાલ દીલમેં જરા નલા,
 ૩ કે ન પેઆલી મએકી ભરી રહી.
 બે જહુર ગુલહએ સભી તેરા,
 તુ ખુદ આપ આયા હએ એખુદા
 સો અજબ તીલસમ દીયા બના,
 ૪ તેરી જાત સખસે ભરી રહી.
 બતા અપના નામે નીશાન ગુલ;
 કીસસે કહીયે ખાર કાંહાં હએ ગુલ;
 ન વહાં હએ રાહતો રંજો દખલ,
 ૫ ન નમુદ અપની જરી રહી.
 હએ મકાન અપના તો લા મકાં,
 સો નીશાન અપના હએ બે નીશાં;
 લબે જમીન અબ કરે ક્યા બયાં,
 ૬ કે ખીરદલી વહાંપે ધરી રહી.

(ગજલ. સરંવરની રાગની કાફી. બેહાગ)

- ખરાહે નામલી અપના ન કુછ બાકી નીશાં રખના,
 ૧ ન તન રખના નદીલ રખના ન જી રખના નજ
 રખના
 બોહોત મજબુત હુએ ધર આકીબતકા દારે દુનીયાસે
 ૨ ઉઠા લેના યહાંસે અપની દૌલત ઔર વહાં રખનાં
 ન દીખલાનાં કીસી બદખીંદા નકશા અપની હાલતકા,
 ૩ યે સુરત ગએરકે આંખોંસે હર સુરત નીહાં રખના.
 ઝુકા રખના " રગાહે ખુદાવંદે જહાં ગરદન,
 ૪ સરે ઇજજો નીઆજો બંદગી ખરઆસતાં રખના.
 જુલાના મત કીસી દંમલી તસવ્વર હકકી સુરતકા,
 ૫ ખીયાલે રહે જના અપને દીલમેં હર જમા રખના.
 હકીકતમેં બોહોત પુર ખૌફ હુએ રસ્તા તરીકતકાં,
 ૬ કદમ અપના સમજ ઔર સૌચ કર સરવર યહાં રખના

તમામ.

(ગજલ ખાદીમની. રાગની દેસખીલુ.)

- તુને અપના નુર દીખાનેકા મુઝે મહાતાબ ખનાદીઆ,
 ૧ જીસે દેખનાહી મહાલથા સો એક દમમેં દીખાદીયા
 ઉસી નુરકા યે જહુર હુએ કે મહાલ જીસકા હુએ દેખના
 ૨ જો આરજુ મેરે દીલમેંથી ઉસે ખુબ તુને ખુઝા દીઆ
 ખુલા રાજ મુઝપેજો થાનીહાં ઐ સાકીયાં તેરે દૌરમેં
 ૩ બલા કોનસી વો શરાબથી કેજે જમ તુને પીલા દીયા
 યેહી એકરમજ હુએદોસ્તો જરાયશમ મએગુસે દેખલો
 ૪ યે જહુર સખ હુએ મુહમદીકે જે ઈશક તુને દીખા
 દીયા

કરમ અપને પીરકા કયા કહું મચેતો ખાદીમજનકે
નીસારહું

૫ યે લીખાસે કુકર અતા કીઆ તો ખુદાસે મુઝકે
મીલા દીયા

તમામ.

(ગજલ જમીનની. રાગની. પીલુ.)

- જલવા ખાસ સનમકા દેખો,
આલમમે કયા આમ હુવા
દહેરો મસાજદ કુદર કંઠી
૧ ઐર આપ કંઠીઈસલામ હુવા.
આપહી ખુલ ખુલ આપહી કુમરી,
આપહી તુતી આપ શમશાદ;
સચેરો ચમનકો આપ ગયા,
૨ વાંહાં કયા કયા ઉસકા નામ હુવા.
મુલકે અદમસે આપહી આયા,
અપને અંદર આપ સમાયા;
આપકો હુંઢા આપ ન પાયા
૩ જિસકા યે અંજમ હુવા.
આપહી ખાવે આપહી પીવે,
આપહી કાદીર હર શચે પર;
આપહી કીસમીસ આપહી પીસ્તા
૪ આપહી વો ખાદામ હુવા.
આપહી અલ્લાહ આપહી મુહમ્મદ,

- આપડી આશક ઐર માશુક;
 અપના નામ રખાકે જમીન,
 ૫ આપહી વોહ બદનામ હુવા.

તમામ.

(ગજલ સરવરની રાગની બેહાગ.)

- ફટત એક દમમેં જો ચાહે જનામે કીબરીયા કરહે,
 ૧ ગદાકો શાહા કરહે શાહાકો ફોરન ગદા કરહે.
 જખ આવે ફજલ કરને પે મુદા હાજત રવાં કરહે.
 ૨ ફકીરે બેનવાકો લુતફ ગંજે બેખહા કરહે.
 અગર ચાહે વો ખાલીક જરરેકો શમશુ દુહા કરહે.
 ૩ માહે નવકો બનુરે મકરો મત બદરદ દુજા કરહે.
 કરે જરી હજરો ફુલજુમો ફઝેજ એક કતરેસે
 ૪ બનાદે ખાકકો અકસીર ઐર મીસકો તીલા કરહે
 વો પોંહોંચાવે ફલક પર પર લગાકે મોર બે પરકો
 ૫ મગસ કો એક દમમેં શકલ બદલ કે હુમા કરહે.
 કરે મુશકીલ ફુશાઈ વકતે મુશકલ અહેલે મુશકીલ કી
 ૫ જીસે મોહતાજ પાચે ઉનકા પુરા મુદુ આ કરહે
 બ ઐસાફે મુદા મૌસુફ ધનસા હય વોહી સરવર
 પુરાઈ-જો કોઈ ઉનસે કરે ઉનકા બલા કરહે.'

તમામ.

(ગજલ જમીન રાગની કાફી)

- મુદા હયે કીસસે જુદા ખુદકો જો જુદા સમજા,
 ૧ નીગારે સુરતે મુશદકો મુસતફા સમજા.

- જો અપને આપકો મનસુરને ફના સમઝા,
 ૨ ચડહા જખ દારપે વો માઅનીએ બકા સમઝા.
 તુ આપ યાર હએ અપના તુ હુંઢતા હએ કીસે,
 ૩ કે મન અરફે તંઈ હાય ના રવાં સમઝા.
 કોઈ સમઝતા હએ આહમદ કો અબદ ખીલ કુલ,
 ૪ ખુદા રસીદોને ઉસી જતકો ખુદા સમઝા
 જો અપને આપકો સમઝા ન યારકો સમઝા,
 ૫ સમઝપે ખાક પડી જસકે વો ખુરા સમઝા
 સમઝના આપકો જમીન મીટાદે અપની ખુદી,
 ૬ હજર ખાર તુઝેતો યેહી દીયા સમઝા

તમામ.

- (ગજલ. રામરાજની. રાગની પીલુ.)
 છુપા ઇશક હમરા ખીયાખાંમેં નીશદીન,
 કહાં લગ યે મેંદીકે પાતોંમેં રહીએ;
 તો અખ દીલમેં આતા હએ હમરંગ હોકર,
 ૧ સદા ઉસ રંગીલે કે હાથોંમેં રહીએ.
 અરે દીલ યે ગફલતમેં ક્યું તું પડા હએ,
 તેરે યાર જનીકા અખ તું ખીસર કર;
 હરેક દંમકો ખોવે તો ઉસ યાદમેં ખો;
 ૨ અખસ ક્યું દૂનીયાકે ખાતોંમેં રહીએ
 ભરા હએ મેરે દીલમેં યે ઇશક તેરા,
 દીખા દરસ જલ્દીસે ખુરશીદે અન્વર;
 નહીં અખ રહી હએ મેરે દીલમેં તાકત,
 ૩ કાંહાં લગ જુદાઈકે ખાતોંમેં રહીએ

ખંદા હોકે રહેતા અરે રામરાજ,
 ખુદા આપ હોનાતો મુશકીલ નહીં હચ્ચે;
 છુપા જાતકો આખો ગીલમેં હમેશાં
 ૪ નફી હોકે ઊસકે સીકાતોમેં રહીચે

તમામ.

- (ગજલ. રીંદની. રાગની. સુગરાઈ કાનડો.)
- અહેકતેં હંચ મુરગે ચમન કચ્ચેસે કચ્ચેસે,
 ૧ ખીલેં હંચ ગુલે યાસમન કચ્ચેસે કચ્ચેસે
 જરા દેખ ગચ્ચેરતસે સોતે હચ્ચે ગાફીલ,
 ૨ મજરોમેં પહેને કફન કચ્ચેસે કચ્ચેસે
 આદમ જકે હસ્તીકે યાદ આવેંગે ક્યા,
 ૩ ઊઠાયે હંચ રંજો મહન કચ્ચેસે કચ્ચેસે
 જહાં ગુલથે વાંહાં એક ખારભી નહીં હચ્ચે
 ૪ ઊજડે ખીજને ચમન કચ્ચેસે કચ્ચેસે
 મીલેથે હમેં રીંદ કલ ઇતેફાકન,
 ૫ રહે જીકર શચ્ચરો સુખન કચ્ચેસે કચ્ચેસે

તમામ.

- (ગજલ. કલીમની. રાગની કાફી.)
- સાકીને મસ્ત જામ હકીકત ખના દીયા,
 ૧ આંખેં મીલાકે મુઝકો ખુદાસે મીલાદીયા
 અખ જાન જાચે યા મેરે સરપર મુસીખત આચે,
 ૨ ઉલકતકે રાહમેં કદમકો આગેં ખડહા દીયા
 સોજ નીહાને ઇરકકા ક્યા પૂછતે હો હાલ,
 ૩ દીલકો કીઆ ક્યાખ જીગરકો જલા દીયા

- મચ્છેં હું ન તુ હય ન જામીં હચ્છે ન આસમાન
 ૪ સભી ચેક હચ્છે જો નકસી દુઘકા ઉઠા દીયા
 અપના દીમાગ ક્યું નહો અરશે અજીમ પર
 ૫ સર ખ્વાજાચ્છે ખુજરગકે દરપર ઝુકા દીયા
 હજરતકા રૌજ દેખ મદીનેમેં જા કલીમ,
 ૬ અપને તુઝે બેહેશતકા રસ્તા બતા દીયા

તમામ.

- (ગજલ. સાદીકની. રાગની સુગરાજ કાનડા.)
 મુઝે અબતો સાકીને બાદા પીલાયા,
 ૧ હચ્છે શુકરે ખુદા મસ્ત મુઝકો બનાયા
 લીઆ દીન ઇમાન બાતોંહી બાતોં
 ૨ અજબ નાય સાકીને મુઝકો નચાયા
 જો રાજો મયો જામો શીશીકા મચ્છેને
 ૩ સુનાથા સો આંખોસે મુઝકો દીખાયા
 કહાં હય સુરાહી ચે કહેતાથા મચ્છેસું
 ૪ મેરે પાસ શીશાથા મુઝકો બતાયા
 મચ્છેં સાદીકહું શા ખચ્ચેર મસ્તીને મુઝકો
 ૫ હસાયા રૂલાયા હીલાયા મીલાયા

તમામ.

- (ગજલ. જામીનની. રાગની જલ્લા ઝીઝેટી.)
 રાજ નીહાં હચ્છે જલવો ગર
 સામને મેરે હુ બહુ
 ચશમ બચશમ રૂખ બરૂખ
 ૧ ખંદ બખંદ ખુબખુ

પાઠ

- જામકે મચ્છે ઉસ્મેં ગુમ ગયા
મુઝકો વો હુંઢને લગા,
ખાના ખખાના દર બદર
- ૨ કુચે બકુચે કુખકુ
આંખ ખુલી જો રાજમેં
આયા નજર વોહ મહેજખીન
જલવા બજલવા જાં બજ
- ૩ જરા બજરા મુખમુ
કાખા ઝોર દહેર મચ્છે કદા
મજહરે ચાર જાંખજા
તરફ બતરફ સુખસુ
- ૪ મેહેર બમેહેર રખર
ની ગહતે નુર આહમદી
જીસકી હય ચે સખ તાજગી
ગુંચે બગુંચે ગુલ બગુલ
- ૫ રંગ બરંગ બુખબુ
પીઆરે સનમ નીકાખ ઉઠા
જમીન અલીઠો મુંહ દીખા,
તાજ બતાજ નવ બનવ
- ૬ ગંમજ બગંમજ દુખદુ

તમામ

(ગજલ પ્રેમકી રાગની કાફી.)

- ૧ રકમ કયા કહું સીક્ત-તેરી હમારે પીર અકબરી,
વો આલી શાન હચ્છે તેરી હમારે પીર અકબરી

- ખયાં મઝ્યેં કયા કશું તેરા કહાં મકદુર હુઝ્યે મેરા
 ૨ વો જાતે લામકાં તેરી હમારે પીર અકબરી
 જમીં અસમાન હુઝ્યે તેરા મકીનેહ લા મકાં ડેરા
 ૩ અરશ પર ધુમ હુઝ્યે તેરી હમારે પીર અકબરી
 તેરી દરીઆઝ્યે વાહદતમે બેકા જહાજ કયું અટકે
 ૪ તું કીશતી પાર કર મેરી હમારે પીર અકબરી
 તેરે દરબાર જા આવે મુરાદાં દીલકી વો પાવે
 ૫ સખી સરકાર હુઝ્યે તેરી હમારે પીર અકબરી
 તુંહી હુઝ્યે પીર પીરોંકા કુતુબ ઝૌર ગૌસ હુઝ્યે સખકા
 ૬ મઝ્યેં ખાદીમ પ્રેમહું તેરા હમારે પીર અકબરી

તમામ.

(ગજલ બેગુનની. રાગની કાફી.)

- કયા કહું કીસસે કહું હાલ પરેશાની કા
 ૧ ઉમર ખોધ ન લગા કુછલી પતા જાનીકા
 દીલકે આઈનેમેં સુરત બે દીખાધ ઉસને
 ૨ દેખકર ઉસકે અજબ હાલ હુઝ્યે હુઝ્યેરાનીકા
 શહેરમેં રહેતા હુઝ્યે વાહશતસે કહું કયા મજતું
 ૩ મુઝકે આખાદીમેં ભુલ્દ આત્મ હુઝ્યે વઝ્યે રાનીકા
 દુરકતે યારમેં અબ ચઝ્યેન નહોં હુઝ્યે મુઝકે
 ૪ હોશ ખાનેકા નહોં હુઝ્યે ન મુઝ પાનીકા
 કુછ નહોં હોતા હુઝ્યે તદબીરસે હાંસલ બેગુન
 ૫ સમ હુઝ્યે પેશઆત્મ હુઝ્યે લીખા હુવા પેશાનીકા

તમામ.

(ગજલ સાદીકની. રાગની દેસ બેહાગ.)

- કામ ના જન્નતસે હયે ના હુર ના અનહારસે
૧ હુસ્ન જનાં પર કીદાહું કામ હયે દીદારસે
ચલ સરક જહીદ યહાંસે હમતો કાફીર હોચુકે
૨ લે તેરા દસ્તારે જુખ્યા કામ હયે જુન્નારસે
આગે અખમત છેડ પેઆરે કહે ઉહુંગા મયેં ખુદા,
૩ નાંતો કરતા સંગસેહું ના રસન નાદારસે
ખસ મીયાં દક્તર લપેટો કાફી હયે અખ એક હરફ
૪ નામહી કા ફેર હયે કુછ નુરસે ઔર નારસે
ખચેર હયે સાદીક ખરાબાતીં નહો કહેતેં હંય સખ
૫ કીસકી સુનતા હયે લગાયા બેકે દીલ દીલદારસે

તમામ.

(ગજલ સાદીકની. રાગની ખીચુ મુઘતાની.)

- પી શરાબ ઇશક અખતો મરત મત વાલા હુવા,
૧ મયેકી મખમુરીમે ઇંનો આંસે નીરાલા હુવા
સાકીકે ખલહાર બે સામાન ડશવાઘ દીયા
૨ હાથમેં શીશા હુવા ઔર મયેસે પુર ખચલા હુવા
દહેરકા રહેના હયે અખતો હો ગયા મયેં ખુતપરસ્ત
૩ હાથસે તસખી ગઘ ઇસ દંમકા અખ માલા હુવા
બેકેથા વીરાના અખ વાંહાં દેખતા હું હયે બહાર
૪ હયે ખીજાં શરમીન્દ બે યે ખાર ગુલ લાલા હુવા
સાદીકે શા ખચેર મરજયે દુઈસે ખીમાર થા,
૫ બે હકીમા નખજ દેખા મરતમે ખાલા હુવા

તમામ.

(હુમરી ખાદીમની રાગની ભેરવી.)

ફેરે દેદે આહમદ બન આયા—મેવાર.

ચાંદસા મુખડા નચેન રસીલે

૧ હર ઘટમેં હચે સમાયા .ફેરે. દેદે.

અલસલુ બે રખે કુમ, કાલુ બલા કહે

૨ સખ જગડો ઉન લુભાયા. ફેરે.

કહેત ખાદીમ અપને શક્તીસું

૩ આહદ આહમદ આપે કહાયા. ફેરે.

તમામ.

(પદ આતમારામનો રાગની ભચેરવી.)

મુરશીદ અકબર ભેદ બતાયા

૧ મચેં મનકા મરહુમ પાચારે.

મક્કા મદીના કાસી દ્વારકા

મચેં દુંદત દુંદત થાકોરે

સલી મકરખે દેવલ દેખે.

૨ ઠારન પાયો તાકોરે

નીરાકાર નીરલે નીરંજન.

અચેસા મૌલા સાંઘચારે

ચારખાણુ ચોરાસી લખ્યુની

૩ ઝૈસા ખેલ મચાચારે

આપે આપકી પુઝ કરતા,

આપે ખચેર ખરીદારે

આપેં સ્વામી આપે સેવક

૪ આપેં પીર મુરીદારે

જલ સ્થલ સ્થાવર જંગમ મ્યાને
સખ ઘટ રમતા સાંઈઆરે
આતમારામ નીરંતર દેખા
૫ અવર ભેદ કછુ નાહીરે

તમામ.

(૫૬. ગુજરાતી ભાષા મેં રાગની સુગરાજ કાનડા.)

માહારસ પીને માઈ મન હર્યું—ખેવાર
કોટ ઉપાય તજ્યાં બહુ બીજાં,
૧ પ્રપંચ પદ તે પર હર્યું—માહારસ
જોગી જતી જંગમ બહુ દીડાં
ખટ દરશન ખોલ્યાં તે ખરૂં
વાદ વડાઈ કોઈ મમતા ન મેલી
૨ ક્યાં જો કારજ માઈ નવ સર્યું—માહારસ
ત્રેહે વધરાગ ઉપનો ઉર અંતરે
માયા દુખ દેખીને મન હર્યું
વીખ વાસના સર્વે સંધે છુટાં
૩ મેલું મન તે સ્થીર થયું—માહારસ
ભુલ મટી બ્રમના સઉ ભાંગી
સેવે મહ્યાં સાચાં સતગરૂં
આતમા અનભવ નીશચેજ થયું
૪ નારાયણ પદ હીરધ્યામાં ધર્યું—માહારસ

તમામ.

(૫૬. પુરબી ભાષામાં દાસ નીજમનો રાગની ખમ્મય.)

- શંકર શીવ ખંમ ખંમ ભોલા—મેવાર
 ૧ કૈલાસ પતી માહારાજ આજ—શંકર
 ઝોડે શીંહ ખાલ ગલે ખ્યાલ માલ
 લોચન ખીસાલ હય લાલ લાલ
 ૨ અતી ચંદ્ર ખાલ સુંદર ખીસાલ—શંકર
 ખીછહા-તો-રંગ-સખી અંગ અંગ
 લીએ ગવરી સંગ સોહે સીસ ગંગ
 ૩ પીએ ભાંગ રંગસુ કરત કાજ—શંકર
 અરધંગી રૂપ જેસે છાહય ધુપ
 નીરખત સ્વરૂપ ભયે છકીત ભુપ
 ૪ કર ડીમરૂ અવાજ ડીમકી ડીમીક—શંકર
 કહે દાસ નીજમ કર જોડ જોડ
 દીયો ભગત દાન રાખો માન મોર
 ૫ દોનો ચરન છોડ કાંહાં જાઉં આજ—શંકર

તમામ

(૫૬ દક્ષણી ભાષામાં પ્રેમનો રાગની ભચેરવી.)

- પ્રગટ નીરંજન પ્રગટ નીરંજન પ્રગટ નીરંજન આહે
 ૧ આગમ નીગમ સંત સમાગમ સત ગુરૂ વચને પાહે
 આત્મ વીચારે શાસત્ર વીચારે ગુરૂ વીચારે બોધ
 ૨ મીપણ તુપણ શોધુની પાહતા આપણાં આપહી આહે
 જડાસી ચંચલ ચાલવીત અસ્તા ચંચલ સ્થીર ન રાહે
 ૩ પ્રચીત આહે શોધુની પાહે નીશચલ હોઉની રાહે

- ભજની ભજન આત્મ નીવેદન સ્વણ મનને સાધા
૪ દાસ પ્રેમ નીજ ગુણ સાધીતા હોત નસે ભવ બાધા

તમામ.

(કીરતન પ્રેમકો રાગની બેહાગ.)

- આજ મોહે આનંદકો ઘર પાચો—બેવાર
જબસે કૃપા ભઈ સત ગુરૂકી
૧ નીરભે નીશાન ચડહાયો—આજ મોહે
કામ કોધકી ધાધર ફેાડી
ત્રીશનાકો નીર દુરાયો
તજ પ્રપંચ સકલ જુગ જીતે
૨ ગુરૂ ચરને ચીત લગાયો—આજ મોહે
પાંચ તત્વકી અનંત ગોદડી
સુ મૃતીકો ટોપ બનાયો;
હદ છોડી બેહદ ધર આસન
૩ ગગન મંડલ મડ છાયો—આજ મોહે
રાત દીવસ જીસ પાસ હો સાંઈઆં
તીઆં મોહે લાડ લડાયો
કહે પ્રેમરસ પીઆજીકે પેઆરે
૪ પીયા પીયાકે મન ભાયો—આજ મોહે

તમામ.

(ભજન પ્રેમ રસનુ રાગની બેહાગ.)

- સંતોરે ભાઈ જ્ઞાન ગરીબી સાચી,
૧ બીન સમજે સાધુ હોએ બેઠે, હીરધા હાંડી કાચી

- લેખ લીચ્યા પન લેદ ન બાણ્યા બૈલ ફીરે જ્યું ધાણી
 ૨ બીન સમઝે કછુ કામ ન આવે પુજ પથર ઝૌર પાણી
 સુંદર લેખ લીચ્યા અત્તી લાલા ઉપર રંગ લગાયા
 ૩ કાચી હાંડી સો હો ગઈ માટી વીરલેમેં નીર ઠેરાયા
 કરડા તાપ દીયાતો બીગડે કાચી કામ ન આવે
 ૪ સમતા તાપ દીયાતો સુધરે જોર જતન કરી પાવે
 લેખ લીચ્યા મુખ મીઠા બોલે સખડું સીસ નમાવે
 ૫ કહેરે પ્રેમ રસ વીવેક પારખે બીન હીરા હાથ ન આવે

તમામ.

(૫૬ કબીર દાસનો રાગની કાલીંગડા.)

- ૧ સુન મુરખ નાદાન પીયારે, આશક હોકર સોના ક્યારે
 ૨ જન નયનનમેં નીંદ ધણીરે, લડીયા ઝૌર બીછાના ક્યારે
 ૩ આનપડીજખ પ્રેમકી ફાંસી, સીસ દીયે ફીર રોના
 ક્યારે
 ૪ જસ નગરીમેં ક્યા ધરમ નાહીં, ઉસ નગરીમેં રહેના
 ક્યારે
 ૫ કહેત કબીરા સુનો મોરે લાઇ, જાડુ ઉપર ટોના ક્યારે

તમામ.

(૫૬ કબીર દાસનો રાગની કાનડા દરબારી.)

- પાની બીચ મીન પીયાસી
 ૧ મોહે દેખ દેખ આવે હાંસી—પાનીબીચ
 જલબીચ અગીન અગીન બીચ કમલા
 ૨ તા પર રહે અખનાસી—પાનીબીચ

- ચાર બેઠ પડહ બ્રહ્મા ભુલા
 ૩ વો હુંદે મથુરા કાસી—પાની ખીચ
 અગ નાખ કસ્તુરી ખસત હચે
 ૪ વાકો હુંદત ફીરે ઉપાસી—પાનીખીચ
 કહેત કખીરા સુન મોરે ભાધ
 ૫ અખ હુટી કરમકી કાંસી—પાનીખીચ

તમામ.

(પદ ગુજરાતી ભાષામાં રાગનીમાડ)

ભુલા શીઠ ભમો છો રે .

- ૧ આછે હરી ભજનનું ટાણું રે—ભુલા
 ભર્યું ભર્યું ઠાણું ઠાણું માયા મોહું નાણું રે
 ૨ અંત કાલ તુને તેહું આવસે તારે પડી રહેસે કરીઆણું.
 માથે આવ્યું નહી મેલે ને ધુંધટમાં ઘેરાણું રે
 ૩ સલગ્યા પછી નહીંઆલાએ જમ સગડી માથે છાંણું રે—ભુ
 દીધાવીનાં ક્યાંથી પામસે ચે કેમ તેં જાણું રે
 ૪ કહે પ્રેમ રસ હવે યહાંથી ચુક્યું પણ પણે નથી ઠેકાણું રે—ભુ

તમામ.

(ગરબો પ્રેમનો રાગ માડ)

- હવે સીયાને મેલોછો મુને સાસરેરે
 ૧ હુંતો આવીછું અકખરી તારા આસરેરે—હવે
 મેતો સણુગાર પેહેચો સત ધરમનોરે
 ૨ ગુરૂએ શબ્દ કહ્યો માહા મંત્રનોરે—હવે
 મારે ચાંદલોને ચુડલો અભંગ છેરે
 ૩ સમદ્રષ્ટી સદા એક રંગછેરે—હવે

- તારા હરશન કારણુ ફરં ખાવરીરે
 ૪ તુજ ચરણે તે લગ્ને લાગી ખરીરે-હવે
 હુતો સદા સુહાગણુ સાચનીરે
 ૫ પ્રેમ માલા ફરાવે ગુરના નામનીરે —હવે

તમામ.

(ગરબો સત ગુરજીતો. રાગ. માડ)

- મુને લગ્નેજે લાગીછે હરી નામનીરે
 ૧ હુતો ટલીરે સંસારીઆના કામથીરે
 જડમાં આવી અખાતે હવે શું જુઓરે
 ૨ ખોટો કીધો સંસાર રૂપ હું ભૂલીરે
 ચોટ લાગી ગરની પાછી નવ ફરેરે
 ૩ ભલે કોડ નાટક ભેલા કરેરે
 માહા મંત્ર લાગો મારા મનનેરે
 ૪ તેણે માહાસુખ થયું મારા તનનેરે
 હુતો ખાવરી ફરં હવે મધમાંરે
 ૫ મારી સુરતી લાગી અનહધ માંરે
 મને ભગતી તણુ વડગાડ ગ્રહોરે
 ૬ ગુર શતગુર તમે વેલા થાઓરે

તમામ.

(ગરબો નરભે રામનો રાગ માડ)

- સીખ દાઈરે સલોણા એવા સંત છેરે
 ૧ જનો હરીનાં ચરણમાં ચીત્ત છેરે
 જણે કામ ક્રોધના કોએલા કર્યારે
 ૨ સુખ સમજી સંસાર માંહે તે તર્થારે

- જેને અગતી ચીખે એકતા થઇ રે
 ૩ ભીંના ભીંન ટલીને ભ્રમના ગઘ રે
 જના મન ગળીયા વર્ધરાગ માંરે
 ૪ તેતો રહેશે ત્રીગુણના ત્યાગમાં રે
 નરભે રામ કહે છે તને ધનંછે રે
 ૫ જના સદાયે સીતલ વચનછે રે

તમામ

(સમરન દાસ નશ્રીનો રાગની કાલીગીતા.)

- સમરન અએસો કીજીએ રે
 જમે દહી સુધ જાવે રે
 બે સુધ હોકર દેખે આપકો
 ૧ સુરતા ગગન ચઢાવે રે—સમરન
 નએનનમેં રૂહુ પ્રેમ ઝરાઝર
 નીરત ઉછાવે ખાવે રે
 સોહી મુરત હએ સતગુરુ જૈસી
 ૨ તામે સુરતા સમાવેરે—સમરન
 ઉસી મુરતકે પાર અબએબ
 નીરી આકાર દીખાવે રે
 વો અલકતો આરપાર હએ
 ૩ ના આવે ના જાવે રે—સમરન
 દરપન દેખ મુરત ધર આઈ
 સાચા સંત કહાવે રે

દાસ નખી નીત અટલ દરશનમે

૪ જયું જલમેં જલ સમાવે રે—સમરન

તમામ

(પ્રભાતી સાહુ સાખની. રાગની કાલીંગડા.)

જગરે તું જગરે ખુલ જાએ તોરે ભાગરે

૧ ઈસ નીંદમેં કઈ હુખ ગએ ઉનકા ન લાગો થાગરે

ઉઠ ખચઠ તખ્ખતા યાદ કર જે તુ ગુનાહોંસે ભરી

૨ લે મેટ ઈસતીગફારકા ધોતુ ગુનાહ કે દાગરે

પીછલી ફીરાવે રેંટકા લે બેલ લકડી હાથરે

૩ અખીયાં કે નાલે ખોલ દે ખોતુ બકાકા ખાગરે

સાહુ સુરતસે ધીઆન ધર દીલકે તંબુરેકા બજ,

૪ સખ તારસે એક તાર કર જુકરે ખફીસે રાગરે

તમામ.

(ચવસર અજુદીન ની રાગ કાફી હોરી)

ચવસર ક્યું નહીં ખેલું પીઆકે સંગ અરીનાર

૧ ઈસ ચવસરકે નીપટસાર જનો યે દીન હાએ તીન ચાર

સાત પાંચકી કાચી હાએ પાકી બાતેંસે હુધ હાર,

૨ કાવ રખેસો રંગ હાએ વાકો સો જીતે સત્ત આર.

અખતો આરીખા બંદ પડે હાએ કરેં હંચ ધાંધલ રાર

૩ જખ છકે છુટ જવેંગે તેરે તખ કાહા કરેગી ખીલાર
ઘડી ઘડી પલ પલ છીન છીન નીશ દીન પીરહી
પીર પુકાર

૪ લાલ હરીસે મીલાજે તુ આહે પામ મુશ્ત ચીતધાર

- ખારાહીખાટે અઠારાહી પેટે ઐર ચાલે હુએ હજાર
 ૫ તુ અક્ષ ગુરૂકી ખતાઇ ચાલે ઇત ઊતરે ઉતપાર
 ગીરી ખુમરતસે પીયાસ ખુઝાદે દસકી લગાદે ખાર,
 ૬ તેરા ભક્ષા ઈસીમે હુએ ખ્યારે કામકી લે નરદ માર
 અખ તુ દુરંગીસે એક રંગ હોજા ઐર ન કર તકરા
 ૭ જોકો સત રહે સોલે પીચાકો આર પીચા કરે ખ્યાર
 જીનર વાલેકો ખુખ સુઝત હુએ કિસકા કહા મત ટાર
 ૮ જુમજુગ જીયો અજીજુ દીન ઉઠના હુએ એકખાર,

તમામ.

(મીરાં શાહની રેલગાડી રાગની કારી.)

- ચડોહ તુમ રેલપે યારો અબજોખ ચે સંવારી હય
 ૧ હય જાના તુમને જીસ ધરમેં જહાંભી ઈનતેજરી હય
 મીલાકર ખાદ ખાક આર આખ આતશકાખના ઈન્નજન
 ૨ કલા હુએ ફુએજ કુદરતકી ચે રૂહુકી ખેલ સારી હય
 કીરાયેકા ફીકર કરલે ચે સૌદા નગદ ખાજી હય
 ૩ ટલેગા વખત જખ સરસે તો ફીર ચલનાભી ભારી હય
 જખ આતશ ઇશકકી ભડકી ધુંવા જલકર નીકલતા હય
 ૪ જીગરસે ચીંખ યું નીકલી હીજરકી સાંસ ભારી હય
 ખડા હય મૌતકા ખાખુ ટીકીટ લે ખાંટતા સખકો
 ૫ ખજે હય દમ બદમ ઘંટી અજખ ગફલત તુમારી હય
 શરીઅતકી સડક ખાંધી તરીકત ખારકર સારી
 ૬ ઇધર સે ના ઉધર જાવે અજખ ચેરમજ ન્યારી હય
 હકીકતકી પકડ જાંડી મલાએક હાથમેં લેકર
 ૭ ખડેં હંચ દરત ખસ્તા સખ હુકમ હાકીમકા જારી હય

- ૮ ચેહી હયે મારેકૂત યારો જીસે કહેતે હંય ઈસટેશન
 જલે હંય લાનટને જીસમેં હર હર રંગ તારી હય
 કહીં કાઠા કહીં છપર કહીં મજદુર ખયઠેં હંય
 ૯ લગા હયે જીસમેં વો ખંખા કુવા વાહદતકા જરી હય
 તરાજુલી હયે આહંકી જીસે હમ અદલ કહેતેં હય
 ૧૦ તુલે નેકી ખદી યારો સલી ઉસમેં હમારી હય
 ચેહી હય તાર ખરકી ખાસ ઇરફાને ઇલાહી હય
 ૧૧ ખખર મશરીકયે તા મગરીખ ચે દેતી આન સારી હય
 તુ ઉઠ ચલ મીરાંશા જલદી થોડી મીનટ હય આકી
 ૧૨ મીલેંગી હાથમેં ગીલટી ગુનાહકા બોજ ભારી હય

તમામ.

(જારમાસી બહુતીની રાગની કાશી.)

- ઓધવ તુમ જોગ લાએહો
 મએં આપેં જોગ ધારી હું
 ઊગમ અગહનમેં આયોહય
 મદનકી ચોટ જરી હય
 જલ્લીકો ક્યું હો જલાતે હો
 ૧ જુલમ કરના બેકારી હય
 પોસમે પાય કય ચેરી
 ચીતમેં ક્યા ખીસારી હય
 ઓધવ તુમ જાથકે માધ્યસે
 ૨ અરજ કરના હમારી હય
 સખી માહે મોહખ્યતકી

- સુરત તુમને ખીસારી હય
ચંદ્રકી ચાહ હયે સાહોંકા
૩ ચૌર ચહેતા અંધેરી હય
સખી કામનમેં કુલોંકી
સેજ ચુનકે સંવારી હય
ધર ધર અલખ જગાના હય
૪ તો કયા કરના સંવારી હય
અધતમેં ચૂક કયા હમસે
ભૂલાને યાદગારીમેં
ગરીબોંપર મેહેર કરના
૫ ચેહી ઈનસાનદારી હય
કઠીન ખઠસાક સાજનકે
સૌંચમેં દેહી ગારી હય
હાલ બેહાલ ઉસ દીનસે
૬ ગયા જખસે મુશરી હય
જઠમેં મારકે મનકોં
માંગસે મોતી ઉતારેં હંચ
ત્યાગ સખ ભુખ ચૌર વસતર
૭ મલી તન ખાક સારી હય
સખી આસાડ જખ લાગો
ગગન ધન શોર ભારી હય
સખી મુરલા દુદુલ બોલે
૮ ખ્યાકુલ ગોપી ખીચારી હય

- સરાવન સોંચતી રાધા
 હરજી ના ગવારી હય
 ભુલાને સંગ સંગ કીરતે
 ૯ ખને હય બ્રહ્મચારી હય
 સખી ભાદું અંધેરી રચેન
 સુઝત નાહી કુછ અગાડી હય
 દમકતી આવે દામનીકી
 ૧૦ મદન ઉર ચોટ મારી હય
 કુંવારમેં માલા લેકર મચે
 હર હર કર પુકારી હય
 કરમ જચેસા કીચ્યા હમને
 ૧૧ વોહી આચે અગાડી હય
 આયે હર મીલ ગચે કારતીકમેં
 મગન સખી નર ઔર નારી હચે
 ભભુતી ભગતી ભર પાઇ
 ૧૨ હર તેરે ભીખારી હય

તમામ.

ઈબારત શુદ્ધ

અખ યહાંસે યે ખાક સાર ઇસ્તી કીતાબકા ખનાનેકા
 જીકર કરતા હચે કે હરએક ઈનસાંન જખ ગરહીશમેં આ-
 નકે ફસતા હય તો ઉસી વખત હરએક અંદે ખુદાકે હીલકે
 ઉપર હજારોં તરહાંસે ખીયાલાત ભલે, ઔર ખુરે આતેં હંય

ઐર હર સાયતમેં નચે નચે ખીયાલ દીલકે ઉપર બદલતે
ચલે જાતે હંચ તો યે ખાકસાર ગુનાહુખારને અપને. ગરદીશે
ઐયામમેં અપનીભી અચેસી જ્ઞાલત દેખ કરકે ઈસી કી-
તાખમેં જો કે આગેકા ઈખારત હંચ સો લીખના શુર કીઆ
કે મખાદા અચેસા ન હો કે યે દીલ કહીં ઐર જાચે અ-
પની સકુનત કરવે તો ઉસમેંસે બોહોતસી બુરાઈકા ધનતી
જામ ઉઠાના પડેગા તો ઇસ દીલકો થામ રખેં ઐર સખરો
ચુકર કરતે રહેવેં ઐર અપને દીલકા ઇસ જીતાખકે બનાનેમેં
બહેલાયા કરેં કે જીસસે આખીર અંનજામ ખચેર હોં.

કબત પુરબી ભાષામેં

કાહુ સમે બાજ હાથ, ઐર બાજતે નગારે સાથ,

કાહુ સમે પીઆદા પંથ, સીસ બોઝ સહીચેં.

કાહુ સમે મીસરી ઐર મેવેકા, અજીરણુ હોત,

કાહુ સમે મુઠી એક ચુનકી ન પઈચેં.

કાહુ સમે આપ દુવા, ભીડ હોત ભીખારનકી,

કાહુ સમે આપ પર ધર, સંગનકો જઈચેં.

જબલય રાખે દીનાનાથ સાંહી

તખલગ હંચ નીચ સભીહી સોહીચેં

ખર હાડીચેં ન હીમ્મત, ખીસારીચેં ન હર નામ

જાહે બીદ રાખે રામ, વાહી બીદ રહીચેં.

ઈખારત શુર.

યે અઠારા ખરસસે ગરદીશે ઐયામમેં ફંસ ગયાથા,
સો ભાઈ ગરદીશે ઐયામકી મોસમ શુર હોતેહી ઈસ ખાક

સારકી પહેલી ઔરતને ઈનતીકાલ કીયા. બાદ બિસકે
ખરસ પાંચકે પીછે દુસરી ઔરતસે ઈસ ગુનાહગારકી શાદી
હુઈ, સો વોલી દુવરી ઔરત ખરસ બારા તકકે તપે દીક્કી
ખીમારી સહેકરકે આખીરકો અમરે ઈલાહીસે ઈનતી
કાલ કર ગઈ ખચેરબિનદોનો ઔરતોંસે દો લડકીયાં પચેદા
હુવે વો ફજલે ઈલાહીસે જીન્દા હય ઔર ઉસમેંસે એક
લડકીકી શાદી હોગઇ હય ઔર દુસરી લડકી છોટી હય.

શેર

ચે-આગલબુકા શૌર હુવા, સખ કીચડ પાની મટી હય
હમ દેખ ચુકે ઈસ દુનીયાકો, ખસ ખાલી પોંકેકી ટટી હય

ઈબારત પુરૂ.

ચે ખાકસાર ગરદીશે ઐયામમેં જખ આન ફસાતો
બારા ખરસ તકકે કુછ દુનીયાકે કાર બેપાર કરતે કરાતે
ઐબર નૌકર ચાકર મેતાઓંદાલી સાથ લીચે હુચે થોડીસી
ઇજજતકે સાથ બારા ખરસ જયું ત્યું પુરે કીચે પર આઇ
ન્દાકો ચે મામીલા ખનાકે જોકે બેપાર ચે ગરીબ કરતાથા
ઉસી માલકી ચેકદમસે તેજ હોના શુર હુઇ, સો ઇસ તરાહ
સેકે એકહી કીમતકી તીગની ઔર ચોગનીસેલી જીયાદા
તેજ હોતે ગઈ તો ઉસી વખત ઈસી ખાક સારકો બુડહોંકા
ચાને બુજરગોંકા કોલ યાદ આયાકે થોડે પુંજ વાલે બેપારીને
તેજકે વખતમેં બોહોત કમ માલ ખરીદના જએસાકે મરે
હુવે બનવરકો કોઈ જએકે પકડેગાતો વો બનવર કાટગા
નહીં, પર જીન્દા બનવરકો કોઈ શખસ જએ પકડે તો

વો જનવર ફેરન ઉસે કાટલેગા, અગર કાટને ન સગેગાતો
 નાખુનસે નૌચેગાતો સહી ઇસમેં કુછ શંકા શુખાલી નહીં.
 અએસી ખુજરગોંકી કહાવત પર અપને બેપાર કારોખારકો
 જએસા જએસા કમતી કરતે ગયા વએસી વએસી જીઆદા
 તેજી હોતે ગઇતો ઇસીતરહાં ડરતે ડરતે બએઠકે ખરસ છે
 કટ ગમે, ઝૌર ઉસી ઝૌયામમેં ઇસ ખાક સારકી દુસરી
 ઝૌરતકાલી તપે દીક્કકી ખીમારી જરીથી, ચેસબ હાલત મેરે
 ગરદશીકા દેખકરકે નૌકર ચાકર મેતા વગઝેરે સભી કાકુર
 હો ગયે.

શેર.

જખ ખીગડે જખ અતુર નર, ક્યા ખીગડેગા કુડ
 છાછ ખીચારી ક્યા ખીગડે, જખ ખીગડે જખ દુધ.

શેર.

જે મત પીછલ સંભરે, સો મત આગલ હોય
 રામ કહે લછમનકો, કે કારજ ન ખીણસે ડાય.

ઇબારત પુરૂ

બોહોતલી પીછેસે ઇસકા પછતાવા હુવા ઝૌર ચે
 ખીયાલ આયા કે તુ કુછલી ઇસી તેજીમેં અપના કામ ક-
 રલેતા તો બોહોત ખુબ હોતા, લોગોંને તો હજારોં બલકે
 લાખોં રૂપચે વોહી બેપારમેં કમાય લીચે ઝૌર ઉન્હોને
 રીયાસતેંલી કરલી કેતા ઉમરબર બએઠક ખાવેં, ઝૌર તુ
 ઇસી તરાહ ડરતે ડરતે ખીયાલોંમેં આવારા હો ગયા ખ
 એર જે હોનેવાલી ખાત હય સોહી હોતી હય.

શોર.

હોનાર હીરદે ખસે, લુલ જાયે સભી સુદ
જ્યેસી હકકી ભાવના, વજ્યેસી સુઝે ખુદ

કબત પુરખી ભાષામાં.

સુગર બાગકે લડેયાં, કલાનટકે નચેયાં,
લાલ જવહરી પરખેયાં, વો તો હમેશા ચુકે જાત હય
પારોકે મરેયાં, રન રેખાયે પેઠેયાં
ભીડ ભારી ભારેયાં, દેખા દેખી ભાગ જાત હય
હોન હારી માન લીજ, દોશ કાહુદો ન દીનયે
ફીર ખાજી સમે ખાજી ખાત, માજી ખાજી જાત હય.

ઈમારત પુર

ખચેર અલોહકો જે મંજુર હયે સોહા હોના હયે
તો તુઝકો અપને મુકદ્દરે પર શાકીર હો રહેના જરૂર હયે.
ઈસી તરાહસે અપને દીલકો સમજાતા ઔર અપને મા
લીકસે દુવા માંગતાથા લેકીન યે ખાત દુસરે કીસીસે ન
કરતાથા કયું કે ખુદા ના ખાસ અપના અચેખ કહી જ
હેર ન હો જાય.

શોર તુલસી દાસકે.

તુલસી પરધર જ્યે કે, દુખ ન કહીયે રાય
ન અપના ભરમ ગમાધયે, જે હોની હો સો હોય
તુલસી તલપ ન કીજ્યે, રીજક મૌત સભી સાથ
ક્યા રસે જગતપે, કલમ ખુદાકે લાય.
તુલસી રેખા કરમકી, કલુ ન મેટે રામ
મેદન સમરથ હય પર, સમજ કીયો હય કામ.

ઈન્દ્રભરત શુક્ર

યે સભી ગરદીશે ઐયામકે દીનમેં ઇસી ખાક સા
રને સીવાએ શુકર ઐર સખર ઐર અપને માલીકકી
થોડીસી ઇમાદત કરકે અપને દીલકો થામ રખનેમેં મન
ગુલ રહેતાથા, ઐર હરએક બંદે ખુદાકો લાજમ હય કે
અપને તાંગીકે વાસતમેં અપને મુકદ્દર પર શાકીગ હોરહે ઐર
અપને દીલકો કાયમ રખે કે જીસ તરાહસે અદલાઠ જલો
શાનને કુરાનમેં ફરમાવા હય, તે રખેને તુમારે દીનકો
માનીંક દરીયાવકે બનાયા હય ઐર ઉસીમેં કંહી ખારા
પાની ભરા હય ઐર કોઈ જાએ મીઠે પાનીકે ઝરરે
બહેતે હય ઐર કોઈ જાએ ઉપર ખારા પાની હય ઐર નીચેકો
મીઠા પાની બહા ચલા જતા હય; ઐર કોઈ જાએ, ઉપર
મીઠા પાની હય ઐર નીચેકો તમામ ખારા પાની ભરાહુવા
હય ઐર ઊસી તુમારે દીલકે દરીયાવમેં મોતી મુંગે વગ
ઐરા અચ્છી અચ્છી ચીજેં ભરદીયા હું ઐર ઊસી દરી
યાવકે ઉપર જહેરી મછીઆં ઐર તરાહ તરાહકે કીડેલી
ભરદીયા હું તે હર એક ઇન્દ્રસાનકો લાજમ હય કે સખરકે
દરીયાવમેં ગોતા મારે ઐર શુકરકે હાથસેં મોતી ઐર
મુંગે ઐર અચ્છી અચ્છી ચીજેંકો જાએ પકડે ઐર સૌ
દાગર બનનેકી ઉમીદ કરે, ન કે ઉન માછીયોંકીસી અપની
હાલત બનાયલેકે જલદી કરકે ફેરન મછીયાં માર આવે
ઐર દુસરેકો જાન લેકર અપના ગુજર કરે.

શેર આહમદ સાહુકે

આહમદ ગઠડી ધુલકી, ચે રહી પવનસે ફુલ
 ગાંઠ જતનકી ખુલ ગઈ, અતે ધુલકી ધુલ
 કાઈ ગઠડી ખાલી નહીં, સખ ગઠડીન ખીચ લાલ
 ગાંઠ ખોલને જનત નહીં તાસે, હય કંગાલ
 આહમદ સખ કાઈ કહેત હયે, મેંદીકા રંગ લાલ
 ખીન પીસે રંગ કહાં, સૈચો કરે ખીયાલ
 આહમદ રાહ પ્રેમકી, બોહોત કઠીન દુશવાર
 બેસીર દીચે સીરરી ન મીલે, લાખ કરે તકરાર

ઇખ્બારત શુદ્ધ.

ઈસી તરાહ અલ્લાહ જલો શાનને ખંદેકા મુકદ્દર
 ગોયા એકબગીચા ખનાયા હય, વો કોઈ કહે કે કીસ તરાહ ?
 તો જએસાકે એક અમરાઈ કાઈ ખાગ ખાનકી હય જખ
 ઉસી અમરાઈકી મોસમ ફલનેકી આતી હય તો પહેલે
 ઉસી આમકે ફરખતોંમે ફુલ આતેં હંચ તો વો ખાગખાં
 જલ્દી કરકે ઉસી અમરાઈકે ફુલકો તોડ કરકે જમા કરે
 ઔર ઉસેખાબરમેં ખેચને લેખવેગા તો ઉન ફુલોંકી બોહોત
 કમતી કીંમત આવેગી; અગરચે વો ફુલ આંમકે હયે લે
 કીન ઉનકો જો લોગ લેવેંગે તો સીવાએ ચટની ઔર મસા
 લેમેં ડાલનેકે દુસરે કુછ કામમેં ન આવેંગે તો વો ખાગખાન
 અએસા ન કરે ઔર ફુલ ન તોડે ઔર થોડે દીન સખર
 કરકે ચુપકા હો રહે તો ફીર ઉસી ફુલોંમેંસે કચેરીયાં
 જરૂર હોંગી, જખકે ઉન કચેરીયોંકો ખાગખાન તોડેગા તો

પહેલે દુલોસે ઈન કચેરીયોંકી કીંમત જીયાદા આવેંગી પર
 કચેરી કચેરીયાં જો કે લોચ લેવેંગે સો અચાર કરેંગે
 આતો સાલનમેં કાલેંગે ફીરખી ઉન કચેરી કચેરીયોંકી કીં
 મત પકકે આંમોસે બોહોત કમતી આવેંગી તો જરૂર હય
 બાગબાનકો ઔરખી જીયાદા સખર કરે ઔર ઉન સખ આં
 મોકો બહુને દે, ઔર જખકેવો આમરાઇ આપસે આપ પકને
 લંગ જય તો ફીર ઉસમેં ઇસકે મુકદ્દરેકે ફલ ઇતને તો
 કુશાદા હોવેંગે કે પહેલે તો સારે પરીદે અખ કરકે સચેરાખ
 હોવેંગે બાદખં ચે બાગબાન ઉન સખ પકે આમોકો
 બેચેતો ઉસીમેસે બોહોતસા જર જમા હોવેંગા
 ઔર આપ ઔર આપકે ખેશ અકારીખ દોસ ખીરાદર નોકર
 આકર ઇસીકે મુકદ્દરકે પકે ફલ ખાય કરકે શાદ હોવેંગે. *

મુખમ્મીસ

જીસકે નસીખ જર હય, હરચંદ બેહુનર હય
 સખસે અજીજ તર હય, જો કુછ કહો સો જર હય.
 જરખીન નહીં જુરાઅત, જરખીન નહીં શૂઅઅત
 જર દીનકી ઇમારત, જો કુછ કહોસો જર હય.
 જર અએબકો છુપાવે, અશરાફ કર દીખાવે
 હજરત મીયાં કહાવે, જો કુછ કહોસો જર હય.

શેર

સુખન સરાફકા ક્યા સાફ હય
 અશરફી જીસ પાસ વો અશરાફ હય

ઈબ્રાહિમ પુરૂ.

આજ તો સારી દુનીયાં જરસે તાઅલુક રખતી હય
 ઐર જીસકે પાસ જર નહીં હય ઐર વો અશરાફ હોવે
 ઐર પરહેજ ગાર યા આખીદ હો યા અપના અજીજ હો
 ફીરખી ઉસીસે હરએક નેક મરદ મું સોડતેં હંચ તો અએસા
 નહીં ચાહીએ કે યે ખજના ખુદાઈ હય જીસકો ચાહતા
 હય ઉસકો દેતા હય.

મુખમ્મીસ

જર જર કરે કુલ આલમ, જર જોર જુદમ જલમ,
 સખ કુછ ખુદાકો માલુમ, જો કુછ કહેસો રખ હય.
 પંખી જો હય હવાઈ, કયા જર ઉને કમાઈ,
 'રોજ રસાં ઈલાહી, જો કુછ કહે સો રખ હય.
 દુનીયાંકો છોડ જના, આખીર કબરમેં સોના,
 અદલાહકા નામ રહેના, જો કુછ કહેસો રખ હય.

ઈબ્રાહિમ પુરૂ.

ઈસ તરાહસે યે ખાક સ્માર કુછ સએર કખત પડતા ઐર
 અપને દીલકો સમઝાતા અપને મુકદ્દરકે દીન સાથ સખરકે
 કાટતા જતાથા; ઐર જોકે દોસ્ત ઐર આશના ઇસ
 ખાક સારકે પાસ અછે વખતમેં આય કરકે જમા હોતેથે
 ઐર ખુલખુલે હજાર દાસ્તાનસી મીઠી મીઠી ખાતેં કરતેથે
 ઐર હરએક વખત સુફરે ખાસપે ખાના ખાતેથે અછે
 અછે ઊમદે ચાહ પીતેથે ઐર અછે અછે ચીજેંકે ઊપર
 અપના દસ્ત ખડહાતેથે ઐર અપને કામેંકી હાજત રવાં

કરતેથે વો સભી હોસ્ત હવા હોગએ, ચૌર કભી કભી
અએસા મૌઝા બનતાથા કેવો અગસે હોસ્તકો થે કહી
રાહમે દુરસે દેખ લેતાથા તો બિસી વખત બોહોત ખુશ
હોકર કે થે ખીયાલ કરતાથા કે મુઝસે મેરે જુને હોસ્ત મીલ
કર કે કુછ અછી અછી ખાતે કરેંગે ચૌર મેરે મેરે હુવે
દીલકો ફીરસે જીન્દા કરેંગે લેકીન વો હોસ્ત ઇસીકો દુરસે
દેખ કરકે ગલી કુચેમે કની કાટ જતેથે, અગર વએસા ન
બન આતા તો રસ્તેકે જીસ તરફ થે ચલતાથા બિસકે
દુસરે તરફસે ચુપચાપ અપની આંખ મુરાયકે ચલે જતે,
પર કભી અએસાભી મૌઝા બનતાથા ફીરન આમન સા
મન બિન હોસ્તોસે મુલાકાત હોજતી તો વો જુને હોસ્ત
એક હાંસીકે તૌર પર (હાં હાં) ભાઈ કયા ખખર હય આં
પતો કબુ મીલતેભી નહીં અખતો મુઝે જરા જરૂરીઅતકાં
કામ હએ બિસ કામકો જલ્દી જના હય પર આપ મુઝે
ચૌર કોઇ વખત પર મીલના, હાં અએસી ખાતે બનાકે રસ્તા
ખાએ જા તેથે.

શેર સજ્જનકા.

સજ્જન જુગમે બોહોત હય, સો ટાલી મીત્ર અનેક
જીસ દેખે છાતી ઠરે, સોહી લાખનમેં એક.
સજ્જન મીઠે ગુડસે, જસો જખતક પડે ન કામ,
કામ પડે જખ સીસધરે, તો સજ્જન કાકો નામ.
સજ્જન ખાત સ્નેહકી, પર મુખ કહી ન જાએ
મુંગેકો સપના જાણા, તો સમજ સમજ પછતાએ.

ઈબારત પુરૂ.

તો ભાઈયો તુમભી ધન સફેદ પેશ દેસ્ત ઔર આશનાં
 પર જીલના નહીં ક્યું કે થે સભી અપને અપને મતલબકે હંચ
 ન તુમારે ચાર ખચેર ખ્વા હંચ ઔર જીસ તરાહસે તુમને
 અપને દેસ્તોંકા ઈમતીહાન લીયે ઇત્તી તરાહસે અદલા
 હ જલોશ્કન કીભી તુમારે વાસ્તે કસોટી હય અંગારસે
 સોના ચકકર ખાય કરકે નોકલતા હયતો કસોટીપે બીસીકી
 કીમત હોતી હંચ ઔર અપને તંગીકે વખતમે માખાપ
 બહેન ઔર ભાઈ બોહોત કામ આતેં હંચ ઔર ઔરત તો
 ખીચારી હર હાલમેં અપનેમરદકે સાથ રહેતી હય તો
 હર થેક વખત સુબોહ ઔર શામ અપને માખાપ કી બો
 હોંતસી ખીદમત કરા કરે ઔર ઉનકો હર વખત અપને
 બંન તન ઔર જરમે ખુશ રખેં; ક્યું કે (કાઅબા) ઔર (કીબલા)
 માંખાપ હએ, ઔર અપને બહેન ભાઈથેંયોંકે ઉપર હર
 હાલમેં જીસ તરાહ બન આવે ઉસ તરાહસે નવાજીશ કરતે
 રહેવેં ક્યું કે નેકી બદીકે વખતમેં અછી તરાહ સે બો પેશ
 આવેં ઔર અપને પીર મુરશદકા નકશા અપને દીલમેં જમા
 રખે ઔર અપને માલીક કી ઇબાદત કરનેમેં કાહેલી ન
 કરેં ઔર સુન્નત રસુલીલા હ. સ. સે વાકીફ હો રહેવેં.

શેર.

આશના હો ચુકા હું મએં સબકા,
 જીસે દેખા સો અપને મતલબકા.

ઈબારત પુરૂ.

તો ભાઈ અચ્ચેસે ઐયામમેં ઈસી ખાકસાર કી દુસરી
 ઐરતનેલી ઈનતીકાલ કીયા, ફીરતો ચે બોહોત તંગ
 હો ગયા ઐર બોહોતસી ફીકરો ખયાલમેં રહેને લગા;
 અફસોસ હચ્ચે કે વચ્ચેસે ઐયામમેં સખરો કરારનેલી ભાગ
 જનેકા ઇરાદા કરકે અપના ખીસતરા લપેટને લગે ઐર
 અકલ હોશ ફાહામને ચરખા ખાયા; સચ હય કે ચે પુતલા
 ખાકકા હય તો ફીર ઈસીકી અકલ હોશ ફાહામલી ખાક
 હય કહાં તકકે સખરો કરાર પકડેગા ઈસી તરાહકે ચે ખી
 યાલમેં થા કે ઈસીકા યાદ આયા કે ચે દુનીયા સખ ફાની
 હય ઐર સખ કોઈ યહાં મરનેકે લીચ્ચે આયેં હંય, ઐર
 એક પીછે એક અપની અપની ખારી પુરી કરકે કાકુર હો
 જવેંગે ઐર ઈસી તરાહસે તુલી ચેકદીન ખાકમેં દફન હો
 જચ્ચેગા.

મુખમીસ.

કહાં સીકંદર કહાં હચ્ચે દારાં
 કહાં જમશીદ ચે ખાકાન
 કહાં હુમાયું કહાં ફરીદા
 કહાં જુહાકા કહાં હચ્ચે લુકમાન
 રહી ન લચ્ચેલી જીયા ન મજનું
 કીધર ખીલકીસ કાસુલેમાન
 અપસંકે મીયાદ કરકે પુરે
 વતન કીચ્ચે હંય સખી ખીયાખાંન.

અરે દીવાનેં ચે જગ હય ક્ષાની
ન કુછ રહા હમે ને કુછ રહેગા.

ઇબારત શુરૂ.

અમે યારે ચે દુનીયા સયકે સખ ક્ષાની હય ઐર
ખાકી અટલાહ જલો શાનકી જત હય તો જખ તક કે તુમ
ઇસી દુનીયામે રહો તખ તક કે સખરો કરારકો મત છોડો
ઐર અપને માલીકકે હુકમમે કયમ રહો ઐર સુન્નત રસુ
લીટલાહ. સ. સે ખુખ ધ્યાન ધરો ઐર ઇબાદત ખંદગામે
હર વખત મશગુલ રહો કે અપને ચોખીસ હજર દમ હર
રોજ આતે જતે હય તો ઉસીમેસે યેક દમબી અપને
માલીકકે યાદ કરને સીવા જયા મત જનેદો, જીસ તરાહ
કોઈ સોદાગરકો રોજ ચોખીસ હજરકો ઘાટા પડે યા ટોટા
આવે તો ઉસીકી પેડી કીતને દીન તકકે ચલેગી આખીર
ઉસે ખ સખખ ટોટકે દીવાલા હી કુંકનાં પડેગા.

શેર.

સીમાખ અગર કુશ્તા હોતો, મીસકો તીલા કરે
ઈસ દીલકાઅગર કુશ્તા હોતો, ખુદા જાને કયા કરે

ઇબારત શુરૂ.

અખ યહસિં ચે ખાકસાર અપના નામો નસખ જ-
હીર કરતા હયકે ઈસી ગુનાહ ગારકો નામ “ પ્રેમજી કા-
નજી ” કહેતે હય લકખ ખોજ હય ઐર ઈસી ખાકસાર કે
વાલીદકી આમદ કછસ્તાનકી હય ઐર ખંદેકી પચ્ચેદાશ
જાને જલ્લેમે દરોયા કે કીનારે એક ખેડાસાંગાંવ ખનામે

તુરમે' કે કહેતે હંય ઔર ઈસી કીતાબમે' કુછ રાગકી ચાજે
લીખી ગઇ હય ઉસી મેસે કોઇ કોઇ જાએ "ગજલ વગએ"
રાકે અસલી મીસરેમેસે કમતી "કરકે ખાકીકે મીસરે"
મુખતેસર રખે હંય કે હરએક પડને વાલોંકા થોડાસા ષડકર
સારા મગજ મીલ જાએ, ઔર જીતને ચીજોંકા તખલ્લુસ
નહીં મીલા જીતને ચીજોંમે ઇસી ખાકસારને અપનાં નામ
લાખીલ કીયા હય, ઔર ઇસી કીતાબકા પડને વાલોંસે ચેઅરજ
હયકે હરકે ગુજરાતી હંય ઔર અલકાજ ઉરદુ વગએરે હંય
તો ઇસીમે' હરએક જાએ જૂલ જરૂર દોગી ઇસી લીએ આપ
લોગોને સુનાર કરકે પડના ચાહીયે, ઔર ઇસી ખાક સારકે
લીએ હરએક શખસને થોડોતસી દુવા માંગનાકે અપની
મંજલે મકસુદકુ પોહોચે ઔર સખ ઉમેદ" હાંસીલ હોવે"

શેર તુલસીના.

તુલસી તલપ ન કીજાએ, નીશયે લીજ નામ
મનખ મનુરી નારખે, સોઝ્યુ' રખેગા રામ.
ન ધન રહે ન જાખન રહે, ન રહે ગાંવ ન ડામ
તુલસી જગમે' જસ રહે, કે કરદે કીસીકો કામ.

ઈઆરત શુર.

જે દોગકે ઈસી ખાક સારકે લીએ દીલસે દુવા
માંગેગે' ઉન સાહેબોંકે લીએ ચે ખાકસાર આજહીસે દુવા
માંગ રહા હય કે થા અલ્લાહ મેરે લીએ દુવા માંગેગે' ઉન
કોનેક હીદાયત દે ઔર હર બક્ષાસે બયા, જુરે ક્ષએલસે
ઉનહીકો ખાજ રખ ઉનહી લોગોંકો આખીદ પરહેજગાર

ઔર સખી બના ઔર ઉનકે ખલુજ બેપારમેં ખરકત દે
ઔર ઉનહીકે ઔરતેં ઔર ખચ્ચોંકો નેક હીદાયત દેકે
જીસસે ઉનહી લોગોંકે દુનીયાકે દીનલી સાથ ખુશી ઔર
ખુરશીકે તચ્ચે હો.

શેર.

તમામ હુધ યે કીતાબ સારી
દુનીયાકી હીરસ રહી હચ્ચે હમપે ખરી

ઇબારત શુર.

ઈસી કીતાબકે ચાર ભાગ બનાચ્ચે હંચ ઉસીમેંસે
પહેલા ભાગ યે હયકે જો ઈસી ખાક સારને આપ લોગોંકો
જહીર કર દીયા હય ઔર ઈસી કીતાબકી દુસરી નકલલી
દુસરે ભાગકી તૈયાર હો રહી હચ્ચે કે જીસમેં શુર ઇબારતમેં
અલ્લાહ ઔર પંજતનકી તારીફ કીહચ્ચે ચાર શહીદે કર
બલા ઇમામ હુસેન રહી અલ્લાહુતાલા અનહુમકા સાખીર
પના ઔર અજીયત ઔર દુખ સહેના અપને નાના મુહ
મમદ રમુલીલ્લાહ. સ. કે ઉમ્મતકે વાસ્તે ઈસી ખારમેં
ઔર હરએક મુસલમાનને અપને ખચ્ચોંકો દાઈકા દુધ ન
પીલાના ચાહીયે અગરચે કોઇ સખબસે પીલાના પડેતો વો
દાઈ કચ્ચેસી ચાહીયે? અગરચે દુધ પીલાનેવાલી દાઇ ગચ્ચેર
કોમકી હોવે તો જરૂર હય કે ઉસીકે દુધકા અપને ખચ્ચોંકો
અસર હોતા હય ઔર ખડેપનમેં માંખાપકે સાથ ખુર
ખાતોંસે પેશ આતેં હય યહાં તકકે અપને વાલીદોંકો કામ
પડાતો કોરટ મેં ખેંચ કર સામના કરતેં હય.

શેર.

હલદી તજે ન જરદી, ખટરસ તજે ન આમ
અસલી તો અવગુણુ તજે, ગુણુકો તજે ગુલામ.

ઇબારત શુરૂ.

ઇસી તરાહ હમારે મુસલમાન ભાઇ અપને લડકીયોં.
ઢા છોટ પનમેં અચ્છે અચ્છે પોશાક પહેનાએકે મએ
અસખાખકે સાથ ઈસ્કોલમે પડહને ભેજતેં હંય ઔર
ખડે ખડે લડકીયાંકી શાદી નહીં કરહેતેં હંય ઉસીમેં ક્યા
ક્યા નુંકસાન હય ઔર કીતની ગુનાહ માંખાપકે ઉપર
સુખુત હોતી હય ઇસમારેમેં ઔર ઢાઇ ખુદા શખસ જવાન
ઔરત નકરે અગર ચે કરે તો ઉસમેં ક્યા નુંકસાની ઉઠાના
પડતી હય ચે સબી ખારેમેં જો કુછ ઇસ ગુનાહગારકે
સમજમેં ખાત આવેગીવો ઇબારત સાથ શેર કબતકે સાફ
લીખ દેગા, આર થોડેસેં ખરસીયા શુઆઅત ઔર શાહા-
દતકી અછી અછી નહ ઉમદા લીખી બવેંગી ઔર કુછ
ગજલે ભજનભી લીખનેકા ઈરાદા હય ઔર આખીર કીતાબકે
અપના કુછ થોડાસા અહેવાલ લીખ દેવેંગા ખચેર.

બેરાત્રી પ્રેમકી. રાગની કાફી.

નહીં હમ ભેખકે જાત્રી

હમારા પંથં નીયારા હએ;

નહીં હમ બેદકે ખાદી

૧ બેરાત્રી મન હમારા હય.

નહીં વાંહાં બએ હર જગકી

- જહાં હમને જીકા ડારા હયે
 ખસે હમ સૂનકે મંડલ
 ૨ જહાં મોરા પીઢ પીયારા હયે
 કરે હમ એક કી પુજ
 વો દુસરા સાથ કર જને
 રખે હમ પાચસે નીસખત
 ૩ બલી જગમે પસારા-હયે.
 અરેતું-પ્રેમરસ પીયારે
 નલા દીલમે તેરે ખતરે
 યે હય તુરે મુહમંદી
 ૪ ઠે જીસકા આશકારા હયે.

તમામ.

પેર કછી ભાખામા

જાત સીકાત, ન પુછધા કાય
 હરકે ભજસે, હરજા હાય

બહેર ખખર.

આએ ચોપડીએ નીચે લખેલો ઠોકાણાપરથી શેકડી
કીમતે વેચાતી મલશે.

- ૧ સૈયદ ઇબરાહીમખા ઠોકાણું છાછમોહાલા દરજીની
દુકાન.
- ૨ મુરદુ અલી લાઇ જુમા ઠોકાણું ખોળના જમીય
ખાના પાસે.
- ૩ હુકમાનજી મુલા અલીખાઇ અતરવાલા ઠોકાણું
દુલ ગલી.
- ૪ કાજી અબ્દુલ શકુર કાજી અબ્દુલા ઠોકાણું ભેંડી
ખખર.
- ૫ ઇબરાહીમ માહમદ ધડીયાલી ઠોકાણું રંગારી
મોહાલા.

ધેર.

સખતીસે ઉસકે અએયાર નહી ધખરાના
હરફ ધીકવેકા હરગીજ ન જમાં પેલાના
કોઇ પુછે તો ઉસે નયે ધીકવા કરના
જે કુછ પુછે તો તુ સુનકે ખસ ચુપ રહે જના.

